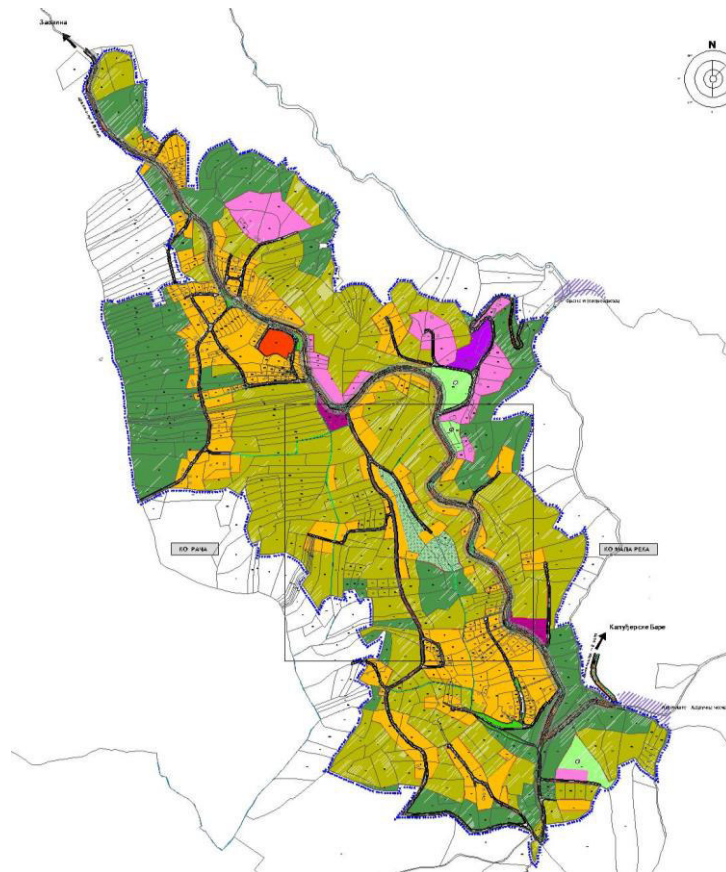

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ПОДРУЧЈА РАЧАНСКА ШЉИВОВИЦА НА ТАРИ

Крагујевац
2025. године

ЈП Урбанизам - Крагујевац

34 000 Крагујевац ул. Краља Петра I 23

www.urbanizam.co.rs ПИБ: 101577522; Мат бр: 07165862
тел: 034/306-603 (централа); e-mail: office@urbanizam.co.rs
рачун: 165-7010418199-74; 155-42830-45; 205-61692-88

ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА

ЈП Урбанизам - Крагујевац

34 000 Крагујевац ул. Краља Петра I 23

www.urbanizam.co.rs ПИБ: 101577522; Mat бр: 07165862
тел: 034/306-603 (централа); e-mail: office@urbanizam.co.rs
рачун: 165-7010418199-74; 155-42830-45; 205-61692-88

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА РАЧАНСКА ШЉИВОВИЦА НА ТАРИ

вд директор

Иван Станковић, дипл.инж.грађ

Крагујевац
2025. године

ЕЛАБОРАТ	ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА РАЧАНСКА ШЉИВОВИЦА НА ТАРИ	
НАРУЧИЛАЦ	ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА	
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ	ОПШТИНСКА УПРАВА БАЈИНА БАШТА	
ОБРАЂИВАЧ	ЈП "УРБАНИЗАМ" - КРАГУЈЕВАЦ	
ВД ДИРЕКТОР	Иван Станковић, дипл.инж.грађ.	
ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР	Мирјана Ђирић, дипл.инж.арх.	
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА	Весна Савић, дипл.инж.арх. Весна Јовановић Милошевић, дипл.инж.арх.	
РУКОВОДИЛАЦ РАДНОГ ТИМА	Весна Савић, дипл.инж.арх.	
РАДНИ ТИМ	Весна Јовановић Милошевић, дипл.инж.арх.	
	Милун Милићевић, дипл.инж.саоб.	
	Тијана Марковић, мастер инж.зашт. жив. сред.	
	Бојан Рајић, мастер инж.геод.	
	Никола Тимотијевић, дипл.инж.ел.	
	Владислав Миловановић, дипл.инж.грађ.	
	Марко Николић, дипл.инж.маш.	
	Ненад Аксентијевић, дипл.матем.	
	Светлана Драгојловић, грађ.техн.	

САДРЖАЈ

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Решење о упису у судски регистар.....	
Лиценца и изјава одговорног урбанисте	

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. Полазне основе	1
1.1. Правни и плански основ за израду плана	1
1.2. Обухват плана са пописом катастарских парцела	2
1.3. Обавезе, услови и смернице из плана ширег подручја	5
1.4. Опис постојећег стања, начина коришћења земљишта и основна ограничења	6
2. Плански део	12
2.1. Циљеви израде плана	12
2.2. Концепт планског решења, планирана претежна намена површина, подела на целине	13
2.3. Правила уређења и грађења	14
2.3.1. Општа правила уређења и грађења	15
2.3.2. Посебна правила уређења и грађења за површине и објекте јавне намене	22
2.3.3. Посебна правила уређења и грађења за површине и објекте остале намене	34
2.3.4. Земљиште ван грађевинског подручја	40
2.4. Регулација, грађевинске линије, подела површина намене	41
3. Услови и мере заштите	42
3.1. Мере заштите животне средине	42
3.2. Заштита непокретних културних добара	47
3.3. Заштита природе и предеоних елемената	47
3.4. Заштита од елементарних непогода и других већих несрећа	50
3.5. Организација простора од интереса за одбрану земље и заштиту од ратних дејстава	53
4. Спровођење плана	53

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1. Катастарска и ортофото подлога са границом обухвата плана	1: 5000
2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.1 - Посебна намена простора	1: 25000
2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.2а - Саобраћајна инфраструктура	1: 25000
2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.2б – хидротехничка, електроенергетска инфраструктура и електронске комуникације	1: 25000
2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.3 – Заштита животне средине и природних и културних добара	1: 25000
3.0. Постојећи начин коришћења простора	1: 5000
4.1. Планирана претежна намена површина	1: 5000
4.2. Подела простора у обухвату Плана на целине и подцелине	1: 5000
5.1. План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене	1: 2500
5.2. План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене	1: 2500
5.3. Површине и објекти јавне намене, списак парцела за јавне намене	1: 5000
6. Саобраћајна инфраструктура	1: 5000
7. Хидротехничка инфраструктура	1: 5000
8. Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура	1: 5000
9. Спровођење Плана	1: 5000

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. Решење о упису у регистар

 5000227291682	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА		
--	---	--	---

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК	
Матични / Регистарски број	07165862

СТАТУСИ	
Статус привредног субјекта	Активан
Са статусом социјалног предузетништва	Не

ПРАВНА ФОРМА	
Правна форма	Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ	
Пословно име	Јавно предузеће Урбанизам-Крагујевац
Скраћено пословно име	ЈП Урбанизам-Крагујевац

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА	
Адреса седишта	
Општина	КРАГУЈЕВАЦ
Место	КРАГУЈЕВАЦ
Улица	Краља Петра I
Број и слово	23
Спрат, број стана и слово	/ /
Адреса за пријем електронске поште	
Е- пошта	office@urbanizam.co.rs

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	06.06.1973
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	101577522
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачуни	
165-0007010418652-73 165-0007010418571-25 200-3437380101988-46 205-0000000061692-88 165-0007010418617-81 840-0000000975743-68 200-3437380101005-85 165-0007010418474-25 165-0007010418199-74 165-0007010418528-57	
Контакт подаци	
Телефон 1	+381 (0)34 306603
Факс	+381 (0)34 335252
Интернет адреса	www.urbanizam.co.rs
Подаци о статуту / оснивачком акту	
Датум важећег статута	
Датум важећег оснивачког акта	18.10.2016

Законски (статутарни) заступници			
Физичка лица			
1. Име	Иван	Презиме	Станковић
ЈМБГ	1511972720036		
Функција	в.д. директора		
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Надзорни одбор			
Председник надзорног одбора			
Име	Ненад	Презиме	Петковић
ЈМБГ	1602969720020		
Чланови надзорног одбора			
1. Име	Весна	Презиме	Савић
ЈМБГ	0604961725022		
2. Име	Јасмина	Презиме	Димитријевић
ЈМБГ	0507983725020		

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Полно име	Grad Kragujevac
Регистарски / Матични број	07184069
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 472.589,21 EUR, у противвредности од 37.280.199,83 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 472.589,21 EUR, у противвредности од 37.280.199,83 RSD	31.12.2004
Удео	износ(%) 100,000000000000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 472.589,21 EUR, у противвредности од 37.280.199,83 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 472.589,21 EUR, у противвредности од 37.280.199,83 RSD	31.12.2004

Регистратор Јуријанић Маглов

2. Лиценца и изјава одговорног урбанисте

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Весна Р. Савић

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 0604961725022

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и
урбанистичких пројеката

Број лиценце

200 0158 03

У Београду,
04. септембра 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић

Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

На основу члана 38. став 3. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009, 64/2010 - одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС РС, 50/2013 - одлука УС РС, 98/2013 - одлука УС РС, 132/2014, 145/2014 и 83/2018, 31/2019, 37/2019- др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 27. став 4. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", број 32/2019) у својству одговорног урбанисте, дајем следећу

ИЗЈАВУ

План генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари

- је урађен у складу са Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 54/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019- др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и прописима донетим на основу Закона;
- је урађен у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", број 32/2019);
- је усклађен са Извештајем о обављеном јавном увиду број 350-98/2022 од 18.03.2024. године;
- је усклађен са Извештајем о извршеној контроли усклађености Плана број 807/2025-03 од 21.03.2025. године.

Одговорни урбаниста:

Весна Савић, дипл.инж.арх.

Број лиценце: 200 0158 03

Лични печат:

Потпис:

Vesna Savić

Место и датум:

Крагујевац, 2025. године

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Изради Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари (у даљем тексту План) приступило се на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 3/2021), 01 број: 06-10/2021, донете од стране Скупштине општине Бајина Башта на седници одржаној дана 26.03.2021. године.

Према члану 6. Одлуке о изради Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину. Саставни део Одлуке о изради Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације подручја подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 3/2021), 01 број: 06-10/2021, донете од стране Скупштине општине Бајина Башта на седници одржаној дана 26.03.2021. године.

За планско подручје израђен је План генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 2/2007). У међувремену донет је Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара 2010. године а потом и нови Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара („Сл. гласник РС“, бр. 44/2020). Изради Плана приступа се због усаглашавања са правилима и условима из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Тара („Сл. гласник РС“, бр. 44/2020) и важећим Законима и правним актима, и на основу иницијатива, захтева и предлога заинтересованих физичких лица.

Носилац израде Плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја је Општинска управа Бајина Башта.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ за израду Плана је:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 54/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 37/2019-др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023),
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/2019);
- Правилник о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 105/2020);
- Одлука о изради Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 3/2021), 01 број: 06-10/2021;
- Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 3/2021).

Плански основ за израду Плана је:

- Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара („Сл. гласник РС“, бр. 44/2020).

1.2. ОБУХВАТ ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

Обухват Плана простире се на две катастарске општине: КО Рача и КО Мала Река
 План обухвата следеће катастарске парцеле (целе и делови):

*Попис катастарских парцела које (целе или део) улазе у обухват подручја Плана
 табела бр. 1*

Редни број	Катастарска општина	Број катастарских парцела
1.	КО Мала Река	Цела кп.бр. : 1778, 1779, 1780/1, 1780/2, 1780/3, 1780/4, 1780/5, 1780/6, 1780/7, 1781/1, 1781/2, 1781/3, 1782, 1783/1, 1783/2, 1783/3, 1783/4, 1784/1, 1784/2, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789/1, 1789/2, 1789/3, 1789/4, 1790, 1791, 1792/1, 1792/2, 1792/3, 1792/4, 1793/1, 1793/2, 1794, 1795, 1796/1, 1796/2, 1797/1, 1797/2, 1797/3, 1798, 1799, 1800/1, 1800/2, 1800/3, 1800/4, 1800/5, 1801/1, 1801/2, 1801/3, 1801/4, 1802, 1803/1, 1803/2, 1804/1, 1804/2, 1805, 1806, 1810/1, 1810/2, 1811/1, 1811/2, 1812, 1813/1, 1813/2, 1814, 1815, 1816/1, 1816/2, 1816/3, 1817, 1818, 1819/1, 1819/2, 1820/1, 1820/2, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826/1, 1826/2, 1827, 1828/1, 1828/2, 1829/1, 1829/2, 1830, 1831, 1832/1, 1832/2, 1833/1, 1833/2, 1834, 1837, 1838/1, 1838/2, 1838/3, 1838/4, 1840/1, 1840/2, 1841/1, 1841/2, 1841/3, 1841/4, 1841/5, 1841/6, 1842, 1843, 1844/1, 1844/2, 1845, 1846, 1847, 1848/1, 1848/2, 1848/3, 1848/4, 1848/5, 1848/6, 1849/1, 1849/10, 1849/11, 1849/2, 1849/3, 1849/4, 1849/5, 1849/6, 1849/7, 1849/8, 1849/9, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1852/3, 1855/1, 1855/2, 1855/3, 1855/4, 1856/1, 1856/2, 1856/3, 1858/1, 1858/2, 1858/3, 1859, 1860, 1861/1, 1861/2, 1861/3, 1861/4, 1861/5, 1862/1, 1862/2, 1862/3, 1862/4, 1862/5, 1862/6, 1862/7, 1862/8, 1864, 1866, 1867/1, 1867/2, 1867/3, 1868/1, 1868/2, 1868/3, 1868/4, 1868/5, 1869/1, 1869/2, 1870, 1871/1, 1871/2, 1876, 1877/1, 1877/2, 1877/3, 1877/4, 1879/1, 1879/10, 1879/11, 1879/12, 1879/13, 1879/14, 1879/15, 1879/2, 1879/3, 1879/4, 1879/5, 1879/6, 1879/7, 1879/8, 1879/9, 1880, 1881/1, 1881/2, 1882, 1883/1, 1883/2, 1883/3, 1884/1, 1884/2, 1886, 1887, 1888/1, 1888/2, 1889, 1890, 1891, 1892/1, 1892/2, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898/1, 1898/2, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903/1, 1903/2, 1904/1, 1904/2, 1906, 1907, 1909/1, 1909/2, 1910, 1911/1, 1911/2, 1912/1, 1912/2, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920/1, 1920/10, 1920/11, 1920/12, 1920/13, 1920/14, 1920/15, 1920/16, 1920/17, 1920/18, 1920/19,

		<p>1920/2, 1920/20, 1920/21, 1920/22, 1920/3, 1920/4, 1920/5, 1920/6, 1920/7, 1920/8, 1920/9, 1921/1, 1921/10, 1921/2, 1921/3, 1921/4, 1921/5, 1921/6, 1921/7, 1921/8, 1921/9, 1922, 1923, 1924/1, 1924/2, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931/1, 1931/2, 1931/3, 1931/4, 1932, 1933/1, 1933/10, 1933/11, 1933/2, 1933/3, 1933/4, 1933/5, 1933/6, 1933/7, 1933/8, 1933/9, 1934, 1935/1, 1935/10, 1935/2, 1935/3, 1935/4, 1935/5, 1935/6, 1935/7, 1935/8, 1935/9, 1936, 1937/1, 1937/2, 1937/3, 1938, 1939, 1940/1, 1940/2, 1941, 1942, 1943, 1944/1, 1944/2, 1945, 1946, 1947/1, 1947/2, 1948, 1949/2, 1950, 1951, 1952/1, 1952/2, 1952/3, 1952/4, 1952/5, 1953/1, 1953/2, 1953/3, 1953/4, 1954, 1955, 1956/1, 1956/2, 1957/1, 1957/2, 1959/1, 1959/2, 1959/3, 1959/4, 1959/5, 1959/6, 1959/7, 1959/8, 1960, 1963, 1999, 2000, 2001/1, 2001/2, 2002, 2029, 2030/1, 2036 и 2037</p> <p>Део кп.бр.: 1807, 1808, 1809, 1964/3, 2007 и 2008</p>
2.	КО Рача	<p>Цела кп.бр. : 1954/4, 1954/5, 1937/1, 1937/2, 1937/3, 1940, 1936, 1935, 1938/7, 1939/1, 1939/2, 1939/3, 1939/4, 1939/6, 1939/5, 1939/7, 1938/6, 1938/4, 1938/8, 1938/1, 1938/9, 1938/10, 1938/5, 1938/2, 1938/3, 1941/1, 1941/2, 1942/1, 1942/2, 1942/3, 1942/4, 1942/5, 1942/6, 1942/7, 1830/1, 1830/2, 1544/1, 1544/2, 1544/4, 1544/3, 1544/7, 1544/8, 1544/9, 1714, 1544/10, 1544/12, 1544/13, 1544/15, 1544/17, 1544/18, 1544/19, 1544/20, 1544/21, 1544/22, 1544/23, 1544/24, 1544/25, 1544/26, 1544/27, 1544/28, 1544/29, 1544/30, 1544/31, 1544/32, 1544/33, 1544/34, 1544/35, 1544/36, 1544/37, 1822/1, 1822/2, 1822/3, 1822/4, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1821/8, 1715, 1716, 1717, 1718/1, 1718/2, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723/1, 1723/2, 1723/3, 1724, 1725, 1726, 1727/1, 1727/5, 1727/6, 1728, 1729, 1730, 1731, 1741/1, 1741/2, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746/1, 1746/2, 1746/3, 1746/4, 1747/1, 1747/2, 1747/3, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754/1, 1754/2, 1754/3, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762/1, 1762/2, 1762/3, 1762/4, 1763/1, 1763/2, 1764, 1765/1, 1765/2, 1766, 1767/1, 1767/2, 1767/3, 1767/4, 1768, 1769/1, 1769/2, 1770/1, 1770/2, 1771, 1772, 1773/1, 1773/2, 1773/3, 1773/4, 1773/5, 1773/6, 1774, 1775, 1776/1, 1776/2, 1776/3, 1777/1, 1777/2, 1778, 1779/1, 1779/2, 1779/3, 1780/1, 1780/2, 1780/3, 1780/4, 1780/5, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790/1, 1790/2, 1791, 1792/1, 1792/2,</p>

		<p>1792/3, 1792/4, 1793, 1794, 1795/1, 1795/2, 1795/3, 1796/1, 1796/2, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804/1, 1804/2, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809/1, 1809/2, 1810, 1811, 1812/1, 1812/2, 1812/3, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820/1, 1820/4, 1820/5, 1820/6, 1820/7, 1821/16, 1821/11, 1821/12, 1831/1, 1831/2, 1832/1, 1832/2, 1833, 1834, 1835/1, 1835/2, 1836, 1837/1, 1837/2, 1837/3, 1837/4, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845/1, 1845/2, 1846/1, 1846/2, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1856, 1857, 1858, 1855/1, 1855/2, 1859, 1860, 1863/2, 1863/3, 1864/1, 1864/2, 1865, 1866, 1867, 1868/1, 1868/2, 1869, 1870, 1871, 1872, 1888/1, 1888/2, 1888/3, 1888/4, 1888/5, 1888/6, 1888/7, 1888/8, 1888/9, 1888/10, 1888/11, 1888/12, 1888/13, 1888/14, 1889, 1891, 1892, 1895, 1896, 1898, 1901, 1902, 1905, 1906, 1908, 1911/1, 1911/2, 1911/3, 1911/4, 1911/5, 1911/6, 1911/7, 1911/8, 1911/9, 1911/10, 1911/11, 1912/1, 1912/2, 1912/3, 1912/4, 1912/5, 1912/6, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917/1, 1917/2, 1917/3, 1917/4, 1918, 1919/1, 1917/5, 1917/6, 1917/7, 1917/8, 1919/2, 1919/3, 1919/4, 1919/5, 1919/6, 1919/7, 1920/1, 1920/2, 1920/3, 1920/4, 1920/5, 1921, 1922/1, 1922/2, 1923/1, 1923/4, 1923/5, 1923/6, 1923/7, 1923/8, 1924, 1925, 1926/1, 1926/2, 1927, 1928/1, 1928/2, 1929/1, 1929/2, 1929/3, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1943/1, 1943/2, 1943/3, 1943/4, 1943/5, 1943/6, 1943/7, 1944/1, 1944/2, 1944/3, 1945, 1946, 1947, 1948/1, 1948/2, 1949/1, 1949/2, 1949/3, 1949/4, 1949/5, 1949/6, 1949/7, 1949/8, 1949/9, 1949/10, 1950, 1951, 1952/1, 1952/2, 1991/1, 1953/1, 1953/2, 1953/3, 1953/4, 1953/5, 1953/6, 1953/7, 1954/2, 1954/1, 1954/3, 1955, 1956, 1957, 1958/1, 1958/2, 1959/1, 1959/2, 1960/1, 1960/2, 1961/1, 1961/2, 1962, 1963, 1964, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1994/2, 1998, 1994/1 и 1821/9</p> <p>Део кп.бр.:</p> <p>1727/2, 1748/1, 1820/2, 1820/3, 1821/3, 1821/4, 1821/5, 1821/6, 1821/7, 1821/10, 1821/13, 1821/16, 1821/19 и 1821/20</p>
--	--	---

Површина обухвата Плана износи 197,16 ха.

У случају неусаглашености пописа катастарских парцела у текстуалном делу и бројева катастарских парцела у графичком прилогу, меродавни су подаци са графичког прилога бр.1 Катастарска и ортофото подлога са границом обухвата Плана

Графички прилог:

1.0 *Катастарска и ортофото подлога са границом обухвата Плана генералне регулације*

1.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНА ШИРЕГ ПОДРУЧЈА

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА ТАРА

(„Службени гласник Републике Србије”, бр. 44/2020), у даљем тексту Просторни план

Просторни план је плански основ за усклађивање донетих просторних и урбанистичких планова на подручју општине Бајина Башта који се налазе унутар граница планског подручја овог просторног плана (Просторни план општине Бајина Башта, планови генералне регулације за Калуђерске Баре, **Рачанску Шљивовицу**, Ослушу, Соколину, Заовине, Перућац, планови детаљне регулације за Крњу Јелу, Омарска врела, РП 400 kV у ТС 220/35 kV Бајина Башта), према смерницама утврђеним уопглављу V Спровођење просторног плана

Подручје Плана налази се у обухвату Националног парка Тара у зони режима заштите III степена (непосредно се наслања на локалитете под II степеном заштите: „Соколина“ и „Рачанска Шљивовица II“) за који важе следећа правила:

Подручје Плана налази се у **развојној туристичкој зони „Калуђерске Баре”** (Просторни план дефинише пет развојних туристичких зона за целогодишњи туризам: Предов Крст, Бајина Башта, Перућац, Калуђерске Баре и Митровац).

Развојну зону „Калуђерске Баре” – поред већ започете комерцијализације (Калуђерске Баре, Соколина), пре свега, у функцији планинског туризма, карактерише и интензивна викенд изградња у другим насељима (Шљивовица и Ослуша). Предстоји модернизација и подизање квалитета постојеће смештајне понуде. Положај на висини од око 1200 m н.в. чини да је ово подручје преваходно погодно за развој планинског туризма зими (нордијско скијање, санкање) а пешачење и бициклизам лети, потом здравствени (планински wellness) и пословни (конференције, радионице, и сл.). Међутим, за будући дугорочно одрживи раст, с обзиром да не постоји доминантни тржишни покретач у Калуђерским Барама, неопходно је повећати атрактивност овог простора новим садржајима и атракцијама (хотелима, планинским кућама, апартманима и кућама за одмор, комерцијално-услужно-забавним центром, шетно-бицикличким стазама, стазама за скијашко трчање, и др.). Развојна зона обухвата само насеље Калуђерске Баре, Шљивовицу, Ослушу и Соколину.

Просторним планом, од значаја за подручје Плана, планира се:

- реконструкција хотела Оморика, **Тара** и Бели Бор;
- изградња планинског хотела у форми малог села с планинским кућама по узору на Dorfhotels на Ослуши;
- стаза за скијашко трчање (15–25 km) – Калуђерске Баре – Ослуша;
- одржавање и унапређење постојећих скијашких стаза;
- стаза здравља – уређена стаза дужине око 2 km, са око десетак пунктова за рекреационе активности;
- систем шетно-бицикличких стаза у околини Калуђерских Бара;
- планинска насеља Равне Таре (Калуђерске Баре и околна насеља и засеоци **Шљивовица**, Ослуша, Соколина, Митровац, Крња Јела), на пространим заравнима и долинама, која су доста растресита и диспергована, могу повећати густину и конзистенцију, новоградњом и реконструкцијом постојећих насеља и засеока.

IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Критеријуми за коришћење и уређење простора и изградњу објеката, на подручју Просторног плана су:

- *строга заштита и посебни услови уређења делова подручја који се користе у научне, рекреативно-образовне и друге сврхе, ради очувања изузетних вредности природне средине;*
- *очување шума, свих извора, већих ливада и пропланака;*
- *свођење изградњених површина на што мању меру, користећи типове и начин изградње који заузима најмање простора и минимално утиче на промену карактера природне средине, коришћење простора на основу утврђених*

- граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом, ради очувања и унапређења свих природних ресурса;
- рационална изградња саобраћајне мреже уз равномерну покривеност подручја свим врстама саобраћајница, разних категорија, у зависности од потреба, које се могу искључити из јавног коришћења, осим у специфичним условима и потребама;
- избор локалитета за изградњу као и избор начина спровођења свих инфраструктурних инсталација тако да не доминирају у простору, ради очувања пејзажа под условом да он представља једну од битних карактеристика простора;
- издвајање површина без изградње сталних (туристичких и стамбених) објеката, које ће бити опремљене само шетним, планинарским, коњским и другим стазама, успутним надстрешницама или склоништима уз које се обезбеђују веће отворене површине са објектима за задржавање и рекреацију у природи.

Графички прилози:

- 2.1 Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“. реферална карта бр.1 - Посебна намена простора;
- 2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“. реферална карта бр.2а - Саобраћајна инфраструктура ;
- 2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“.. реферална карта бр.2б – хидротехничка. Електроенергетска инфраструктура и електронске комуникације ;
- 2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“.. реферална карта бр.3 – Заштита животне средине и природних и културних добара;

1.4. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА

Подручје Плана се налази на територији општине Бајина Башта и обухвата делове катастарских општина Рача и Мала Река. Налази се у југоисточном делу Националног парка Тара у близини туристичког центра Калуђерске Баре. Од Бајине Баште је удаљен око 21 km а од Калуђерских Бара око 5 km. Кроз обухват пролази државни пут II Б реда 403 Калуђерске баре-Митровац-Заовине што повећава доступност и приступачност подручја. У непосредном контакту су локације режима II степена заштите ("Соколина" и Рачанска Шљивовица II") као и уређено и обележено излетиште Хајдучка чесма и брана и језерце Јаревац.

Шумовите падине испресецане саобраћајницом и некатегорисаним путевима, са разбијеним типом насеља, чине главно обележје овог простора.

ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА

Релјеф и морфологија

У морфолошком погледу подручје Шљивовице се генерално може окарактерисати као заталасана висораван, просечне надморске висине око 1000 m без значајних нивелационих одступања. Насеље Шљивовица припада просторно функционалној целини Равна Тара. У морфолошком погледу то је висораван типична за планину, где потпуно или бар приближно равнотерена готово и да нема.

Инжењерско-геолошки услови

По питању геолошког састава планина Тара је врло хетерогено грађена. Њен југоисточни и источни део грађен је од метаморфних и серпентинских стена. Специфичне геолошке формације су суве увале и вртаче, специфичног кречњачког састава.

Палеозојски комплекс познат као дрински палеозоик развијен је у фазији пешчара, у којој доминирају метаморфисани кварцни пешчари и субграувци, који се смењују са аргилошистима и ретким интеркалацијама мермерастих кречњака. Највећу распострањеност имају мезозојски седименти.

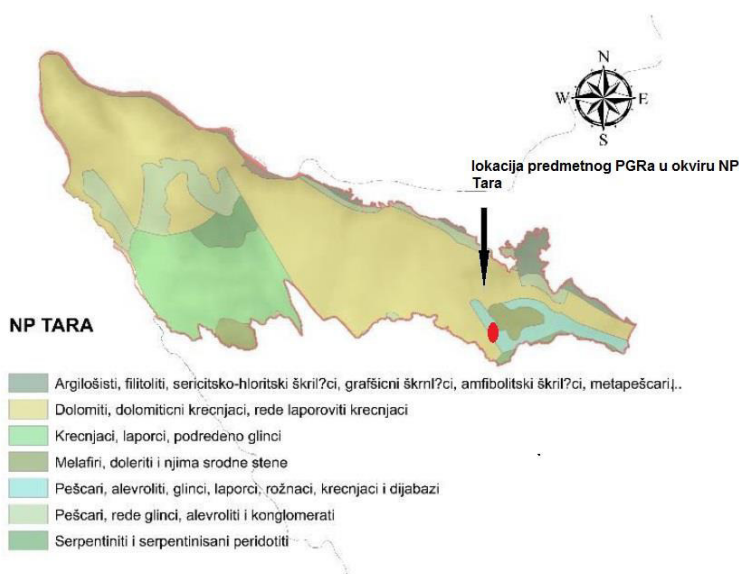
Преко творевина горњег тријаса испод дијабаз – рожначке формације леже слојевити кречњаци, ређе банковити у грудвасти. најчешћи литолошки чланови су: рожнаци, глинци, лапоровити микрити, спилити, дијабази, габрови, серпентинисани перидотити и серпентинити.

Педолошке карактеристике - На кречњацима Таре јавља се комплетна генетичка серија земљишта од кречног сирозема, преко проторендзина (органогена црница на кречњаку), правих рендзина, браунизованих рендзина, terra fusca (смеђе земљиште на кречњаку, лесивираних стадијума terra fusca (или меризовано смеђе земљиште на кречњаку) и завршним стадијумом избељене terra fusca и terra fusca–псеудоглеј (лесивепсеудоглеј на кречњаку).

Поред земљишта на кречњацима, образована су и земљишта на серпентинитима, перидотитима и силикатним стенама.

Посмеђена серпентинска рендзина (посмеђено хумусно–силикатно земљиште) и смеђе земљиште на серпентиниту јављају се на базичним и ултрабазичним силикатним стенама, серпентинитима и перидотитима.

Хумусна силикатна земљишта на шкриљцима, кисела смеђа земљишта на шкриљцима и кисела смеђа земљишта на пешчару јављају се на киселим силикатним стенама верфенским шкриљцима и пешчарима.

Сеизмолошке карактеристике - Према подацима Републичког сеизмолошког завода РС (2018), предметни обухват припада зони VII-VIII максималног сеизмичког интензитета (MCS), према карти сеизмичког hazarda за повратни период 475 година на површини терена.

Сеизмолошки услови се морају исходовати код припреме техничке документације приликом изградње. На основу ранијих геолошких истраживања утврђено је да је углавном присутна велика стабилност тла, али да се она смањује на алувијалним равничарским површинама због растреситости површинског слоја, на просторима умирених клизишта и да је најмања на активним клизиштима (зона недефинисаног сеизмичког степена).

Климатске карактеристике - Подручје Плана припада умерено континенталној климатској зони, са специфичном мезоклимом која је условљена удаљеношћу од мора, карактером геолошке подлоге, орографским факторима, пре свега широком планинском

површи. Посебну специфичност мезоклиме Таре дају влажна струјања из кањона Дрине и свакодневне магле које се одатле уздижу, као и оштра и влажна струјања са виших надморских висина. Тарска вегетација, а посебно рефугијална станишта, која се одликују великом влажношћу ваздуха и земљишта, условљава константност и стабилност климатских чинилаца (посебно екстремних температура) што је веома важан фактор у очувању еколошке стабилности осетљивих биљних врста.

Хидрогеолошке карактеристике – Седименти различитог састава, старости и склопа, карактеришу подручје Таре. На основу типа порозности развијени типови издани су:

- карсно – пукотински;
- пукотински и
- збијени.

Такође су присутни и делови терена, који су условно „безводни“.

Карсно – пукотински тип издани је развијен у оквиру масивних, банковитих и слојевитих кречњака, који су понегде и доломитични.

Пукотински тип издани је развијен у пешчарама, глинцима и рожнацима, односно дијабаз рожначкој формацији, као и у вулканогеним стенама.

Збијени тип издани је формиран у алувијалним седиментима, речним терасама, сипарима и алувијумима.

Као условно „безводни“ делови терена издвојени су палеозојски седименти, са веома малом распрострањеношћу на североистоку парка и представљају их: кварцити, филити, серицитски шкриљци и метаморфисани комплекс.

Хидрографија - Сви речни токови, ширег подручја, припадају сливу Дунава, односно Црноморском сливу. Са регионалног аспекта, већина токова припада сливу Дрине, односно Раче која се улива у Дрину.

Биодиверзитет

Биолошки диверзитет подручја Националног парка „Тара“ огледа се у богатству биљних и животињских врста, од којих, велики број представљају ендемичне, реликтне, проређене или угрожене врсте и налазе се на списку „Црвене књиге флоре Србије“.

Са биогеографског станишта, планина Тара припада источно динарској провинцији илирског подрегиона, средњеевропског региона. Како је висина релативно мала (не прелази 1700 m), сви карактеристични феномени висинског зонирања вегетације за илирски (динарски) регион, нису у потпуности испољени. Шумски екосистеми су основна природна вредност НП „Тара“. Њихова еколошка функција у великој мери доприноси очувању биолошке и предеоне разноврсности, заштити земљишта, вода и ваздуха, глобалног стања климе и очувања здраве животне средине. Подручје плана обилује шумском вегетацијом јеле, смрче, црног бора, белог бора и др. Најраспрострањеније шумске фитоценозе су:

- Шума црног бора и црног граба (*Ostryo-Pinetum nigrae*);
- Шума црног граба и црног јасена (*Orno-Ostryetum carpinifoliae*);
- Шума цера (*Quercetum cerris*);
- Брдска шума букве (*Fagetum moesiacaе submontanum*);
- Планинска шума букве (*Fagetum moesiacaе montanum*);
- Шума букве и јеле (*Abieti-Fagetum moesiacum*);
- Шума букве, јеле и смрче (*Piceo-Abieti-Fagetum*);
- Планинска шума смрче (*Piceetum abietis montanum*).

Велика флористичка разноврсност карактерише планину Тару. На њеном подручју расте око 1000 биљних врста, па је с тим у вези била предмет многих проучавања. У Србији расте око 270 аутохтоних врста дрвећа и жбуња, а планина Тара представља значајно подручје диверзитета дендрофлоре.

Посебан значај имају ендемичне и реликтне врсте. Од ендемита Балканског полуострва су заступљене врсте су Панчићева оморика (*Picea omorica*) планински јавор (*Acer heldreichii*), *Genista depressa* и *Chamaecytisus tomasinii*.

На основу Уредбе о заштити природних реткости („Сл.гласник РС“, бр.50/93 и 93/93) на подручју Националног парка трајно је заштићено 19 биљних врста, 28 трајно заштићених врста сисара и 23 врсте птица. Овај списак није дефинитиван, нарочито код животињских врста, јер је фауна Националног парка недовољно истражена, па је потребно додатно испитивање и проширење списка заштићених биљних и животињских врста.

Посебну вредност представљају травне вегетације ливада и планинских пашњака, које обилују лековитим биљем. Запажају се и природне реткости, као што су Панчићева оморица, божур, велика плава линцура, жута линцура, црна чемерика и др.

Планско подручје представља станиште великог броја врста птица, као што су сури орао, белоглави суп, сиви соко и др., и сисара од којих су посебно атрактивни мрки медвед, дивокоза, срна, видра и многе друге.

Стање животне средине

Према досадашњем начину коришћења простора предметни обухват као и његово окружење налазе се у природном амбијенту планине Таре, на тзв. Равној Тари која има питомије услове за живот са мање климатских и морфолошких екстрема. Овакви природни услови представљају значајне потенцијале за оптималан развој туризма, спорта и рекреације.

Шири простор обухвата Плана према просторној диференцијацији животне средине припада **подручју квалитетне животне средине**. За ова подручја треба обезбедити решења којима се елиминишу или умањују постојећи извори негативних утицаја односно увећавају позитивни као компаративна предност у планирању развоја. Потребно је резервисати и чувати подручја од загађивања.

У непосредном окружењу обухвата се налазе такође природна подручја вишег степена заштите природе (I и II) тако да се мерама заштите животне средине предметног обухвата доприноси заштити ширег подручја Националног парка Тара. Негативних утицаја из ширег окружења нема.

У оквиру предметног подручја идентификовано је да су највеће претње у очувању животне средине саобраћај и непостојање комплетне санитације објеката. С тим у вези у оквиру обухвата могу се очекивати следећи негативни утицаји:

- емисија загађујућих материја из мотора са унутрашњим сагоревањем из саобраћаја које се емитују у ваздух; спирање соли са коловоза у зимским месецима;
- генерисање буке и вибрација као пратилац саобраћаја;
- изливање фекалних вода у земљиште и воде услед непостојања канализације односно непропусних септичких јама;
- ризик од акцидента (најчешће пожар).

Приликом изградње објеката генерише се грађевински отпад а комунални и биљни отпад се очекује као свакодневна појава.

Управљање отпадом

У оквиру обухвата Плана у највећој мери се генерише комунални отпад, грађевински отпад, као и биљни отпад (отпад од прераде дрвета). Успостављена организација управљања отпадом је у надлежности ЈКП Дубоко Ужице из Ужица.

ПРИРОДНА ДОБРА

Обухват Плана налази се у границама Националног парка "Тара" које припада еколошки значајном подручју Тара.

Целокупни обухват Плана налазе се у **режиму III степена заштите природе**. У северном и североисточном делу планског обухвата, граница предметног плана се граничи са границом режима заштите II степена.

Међународно значајна подручја – у оквиру концепта заштите природе односно подручја од посебне важности за заштиту природе (ASCI) предметно подручје се налази у оквиру еколошко значајног подручја „Тара“, као и у оквиру PCEMERALD еколошке мреже „Тара“, са класификационим кодом RS0000009, међународно значајног подручја за птице (IBA

TARA, IBA CODE: IBA026SRB значајног подручја за птице (Important Bird Areas-IBA)), међународно значајног подручја за биљке (Important Plant Areas-IPA) Тара и значајног подручја за осолане муве - РНА „Тара“ (Prime Hoverfly Area).

За државе чланице Европске уније програм Натура 2000 је најважнији механизам за очување угрожених врста и станишта, односно међународна еколошка мрежа заснована на Директиви о заштити дивљих птица и Директиви о заштити природних станишта и дивље фауне и флоре. НП „Тара“ ће чинити део мреже Natura 2000. У систему заштите биодиверзитета предела, простор је део Пан-европске еколошке мреже (PEEN). Циљ постојања ове мреже је дугорочно очување екосистема, станишта и врста од значаја за заштиту на европском нивоу.

Такође, предметни обухват у оквиру НП „Тара“, уз још неколико општина БиХ уз Дрину је део подручја које је препознато као потенцијални резерват биосфере. Резервати биосфере су подручја копнених и обалских/морских екосистема која су међународно позната као UNESCO-в програм Човек и биосфера - „Man and Biosphere“ (MAB).

КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРЕДЕЛА

Простор обухвата Плана заузима југоисточне падине Таре на њеном тзв „равном“ делу. Природним пределом доминирају шумовите и ливадске падине које пресеца државни пут другог Б реда 403, Калуђерске баре – Митровац – Заовине. Дуж саобраћајнице формирано је насеље руралног и викенд типа. Заталасани простор са равним и врло стрмим деоницама обрастао је шумском вегетацијом у којој доминира смрча, јела и буква, као и бели бор.

Простор одликује пре свега очуваност елемената животне средине и специфична физиономија рељефа, што доприноси значајној преданој аутентичности. Комбинација фрагмената високих површи са пашњацима и високим четинарима, стрмих долињских страна и дубоко усечених речних долина у окружењу, обраслих столетним шумама са засеоцима у којима су груписани традиционални планински објекти дају овом простору специфичну лепоту са високим степеном атрактивности. Највећи допринос квалитету предела даје очувана вегетација реликтно ендемских шума и одмерен однос човека према њима.

ПОСТОЈЕЋИ НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА

Највећи део обухвата Плана је неизграђен.

Већи део планског подручја је под шумским и пољопривредним земљиштем (пашњаци и ливаде).

У постојећем стању земљиште у обухвату Плана се претежно користи као:

Изграђено земљиште, има намену:

Површине и објекти остале намене:

- Овом наменом обухваћено је становање као стално (претежно сеоска домаћинства), и повремено, викенд становање. Велики број објеката има могућност развоја туристичке делатности (издавање смештајних јединица, угоститељске услуге...). Што се тиче уређења зеленила око стамбених објеката, углавном је присутно природно зеленило, са мање декоративних алохтоних врста.

Површине и објекти јавне намене:

Објекти саобраћајне инфраструктуре.

- Средишњим делом планског подручја, по правцу југоисток-северозапад пролази државни пут II Б реда 403 Калуђерске баре-Митровац-Заовине;
- Мрежа секундарних саобраћајница, доминантно у функцији приступних саобраћајница, недовољно је развијена. Секундарне саобраћајнице повезане су на државни пут II Б реда 403 и преко овог пута обављају се целокупна транзитна и изворно-циљна путовања;
- На планском подручју не постоје изграђене површине за друге видове саобраћаја;
- Остале саобраћајне коридоре чине путеви и утабане колско пешачке стазе са земљаним застором и нејасно дефинисаним профилима.

Мрежа и објекти комуналне инфраструктуре

- На подручју Плана, постоје објекти и инфраструктурна мрежа преносног и дистрибутивног система електричне енергије. У обухвату Плана су изграђене две ТС 10/0,4 kV које су део надземног 10 kV електроенергетског вода;
- У оквиру плана постоји изграђена водоводна мрежа. Снабдевање водом се врши из примарног цевовода "Тарског водовода" који пролази централним делом насеља и простором ван саобраћајне мреже па га треба изместити у појас регулације пута. Пречишћена вода се потискује до резервоара "Шљивовица" а потом до потрошача;
- Не постоји изграђена канализациона инфраструктура;
- На подручју плана постоји инфраструктура електронске комуникације- подземни кабл претплатничке мреже.

Пољопривредно земљиште

У оквиру пољопривредног земљишта већа је присутност ливада и пашњака него обрадивог земљишта. Местимично су присутни воћњаци.

Шуме и шумско земљиште

На шумском земљишту доминирају чисте четинарске шуме али има и мешовитих – листопатно четинарских, што зависи од експозиције и микроклиматских утицаја.

*Постојећи начин коришћења зрмљишта**табела бр. 2*

Намена	Постојећа површина (ha)	Учешће у обухвату плана %
Изграђено земљиште	26.8	13.7
површине остале намене	20.1	
површине јавне намене/ саобраћајне површине	6.7	
Неизграђено земљиште и пољопривредно земљиште	119.56	60.1
Шумско земљиште	50.8	26.2
Укупно подручје плана	197.16	100

*Графички прилог бр. 3 – Постојећи начин коришћења зрмљишта***Основна ограничења изградње и потенцијали простора**

Основна ограничења и потенцијали обухваћеног подручја

- непостојање довољних капацитета уређене саобраћајне мреже и мреже инфраструктуре унутар граница Плана;
- недостатак пратећих делатности;
- државни пут IIБ реда број 403 представља потенцијал развоја подручја, подиже доступност, приступчност и умреженост са другим туристичким подручјима и локацијама али истовремено потенцијална оптерећеност представља и опасност за животну средину;
- предметни простор је већим делом неизграђен, и могуће је оптимално планирати саобраћајну и инфраструктурну мрежу у граници Плана.

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Циљ израде Плана је формирање планског основа за рационално уређење и коришћење простора у обухвату Плана, јачање туристичких потенцијала и заштиту животне средине, амбијенталних вредности, заштиту и одрживо коришћење пољопривредног и шумског земљишта.

Развој и адекватно активирање подручја Рачанске Шљивовице усмерено је на очување свих вредности простора који чине његов идентитет и вредност - положајне и природне карактеристике, етно идентитет, као и на даљи усмерени развој подручја као дела Националног парка тј. даљи еколошки одржив развој, уз мере унапређења, заштите и очувања интегралног капацитета животне средине, тј:

- Очување свих природних потенцијала простора и необновљивих ресурса на принципима одрживог развоја подручја. То подразумева заштиту шумских целина и појасева, пољопривредног земљишта, вредних природних амбијената, итд;
- Очување идентитета простора и његових специфичности, које на простору Рачанске Шљивовице дефинише у највећој мери њена морфологија, мала изграђеност простора, мали број становника (око 500 становника), па у том смислу, водити рачуна да се овакве вредности у што већој мери сачувају и афирмишу, тј. контролисано ширење насеља;
- Већи степен активирања локације и боље повезивање са окружењем, комунално и инфраструктурно опремање у циљу подизања стандарда живота и услуга;
- Развој садржаја услужних делатности, пре свега услуге туризма и спорта и рекреације, у циљу повећања степена атрактивности развоја подручја;

Циљеви израде Плана су и:

- стварање услова за планско уређење и коришћење простора;
- дефинисање програмских решења утврђених Просторним планом;
- дефинисање јавног интереса у простору обухвата Плана, раздвајање површина јавне и остале намене и регулација површина и објеката јавне намене;
- дефинисање правила уређења, правила грађења и начина коришћења земљишта;
- развој комуналне и саобраћајне инфраструктуре;
- дефинисање услова и мера заштите животне средине, природних и културних добара, енергетске ефикасности, приступачности и заштите од елементарних непогода и несрећа.

Циљеви уређења зеленила:

- дефинисање односа јавних зелених површина и зелених површина у оквиру површина остале намене;
- дефинисање односа зеленила и осталих функција у оквиру обухвата;
- заштита и очување свеукупног зеленила у циљу заштите и унапређења биодиверзитета и предела.

Циљеви заштите животне средине:

- Очување постојеће квалитетне животне средине, воде ваздуха, земљишта и живог света, кроз интеграцију еколошких приоритета у све секторе развоја;
- План заштите животне средине подручја Националног парка „Тара“ и Стратешка процена утицаја подручја Планова генералне регулације су хијерархијске одреднице и смернице за заштиту и унапређење животне средине подручја Рачанске Шљивовице.

Циљеви заштите природних добара:

- интеграција и усаглашавање циљева заштите природе Националног парка „Тара“ са развојним потенцијалима и развојним циљевима предметног обухвата.

2.2 КОНЦЕПТ ПЛАНСКОГ РЕШЕЊА, ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА, ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ,

КОНЦЕПТ ПЛАНСКОГ РЕШЕЊА

Предложени концепт организације планираних намена и развоја овог простора је заснован на постављеним циљевима, анализи постојећег стања, условљености из плана вишег реда и Закона о планирању и изградњи, усклађивању започетих, реализованих и планираних намена Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, број 2/2007), и анализираним иницијативама, захтевима и предлозима заинтересованих физичких лица.

Основни принципи просторног развоја су:

- примена савремених принципа у планирању, уређењу, заштити и рационалном и одрживом коришћењу простора и необновљивих ресурса;
- заштита јавног интереса;
- унапређење животне средине.

ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА

Планирана намена површина обухвата земљиште у грађевинском подручју и земљиште ван грађевинског подручја:

Земљиште у грађевинском подручју

Планирану претежну намену земљишта у грађевинском подручју чине површине и објекти јавне и остале намене:

1. Површине и објекти јавне намене:
 - зелене површине- парк Видиковац;
 - спорт и рекреација;
 - култура/вишенаменски простор.
 - површине и објекти саобраћајне инфраструктуре;
 - површине и објекти комуналне инфраструктуре;
2. Површине и објекти остале намене
 - становање (рурално, стално и повремено);
 - становање у функцији туризма;
 - угоститељство, туризам;
 - комерцијалне делатности, услуге;
 - спорт и рекреација.

Земљиште ван грађевинског подручја:

- пољопривредно земљиште;
- шуме.

ПОДЕЛА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПЛАНА НА ЦЕЛИНЕ

Ради очувања карактера и специфичности простора, у складу природним карактеристикама, положајем, створеним вредностима, планским решењем и у континуитету са поставкама претходног плана, извршена је подела простора у обухвату плана на седам целина:

- Целине 2 и 4 представљају постојећа језгра насеља око којих се формира и заокружује зона становања. Обе целине се опремају мањим центрима, површинама за комерцијалне делатности и услуге;
- Целина 7 је централни део подручја чије главно обележје, просторно и морфолошки истакнуто, је „видиковац“ који се уређује као природни парк, видиковац и излетиште;
- Целине 3 и 6 представљају очувани предео ливада и пашњака. Планирана је минимална изградња са нижим параметрима а у циљу очувања предеоних карактеристика;

- Целине 1 и 5 су простори који се наслањају на уређене туристичке пунктове, којима пролазе најзначајнији саобраћајни, пешачки, туристички и рекреативни правци и планирана је изградња туристичких смештајних капацитета и површине спорта и рекреације.

Графички прилог бр. 4.2. - Подела простора у обухвату Плана на целине и подцелине

Биланс површина - планирана намена

табела бр. 3

Намена површина		Површина (ha)	Учешће у обухвату Плана %
1	Грађевинско подручје	71,42	36
	Површине јавне намене	18,08	9
	Саобраћане површине	13,11	
	Зелене површине	0,18	
	Парк Рачанска Шљивовица	2,21	
	Култура /вишенаменски простор	0,81	
	Спорт и рекреација	1,77	
	Површине остале намене	53,34	27
	Становање	40,31	
	Становање у функцији туризма	9,43	
	Угоститељство и туризам/хотел	1,12	
	Комерцијалне делатности/услуге	1,28	
	Спорт и рекреација	1,20	
2	Земљиште ван грађевинског подручја ливаде, пашњаци, шуме	125,74	64
	Шуме	45,64	23,4
	Пољопривредно земљиште	80,10	40,6
УКУПНО ПЛАН		197,16	100

Графички прилог бр. 4.1. - Планирана претежна намена површина

2.3 ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Правила уређење и грађења примењују се за:

- директно спровођење Плана;
- израду урбанистичко техничких докумената;

Правила грађења садрже:

- намену објеката и простора који се могу градити у појединачним зонама под условима утврђеним Планом, односно намену објеката и простора чија је изградња забрањена у тим зонама;
- услове за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну површину грађевинске парцеле;
- положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле;
- највећи дозвољени индекс заузетости или највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле;
- највећу дозвољену висину (одређује се висинским котама) или спратност објеката;
- услове за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели;
- услове и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила.
- евентуално и друге услове архитектонског обликовања, материјализације, завршне обраде, колорита и др.

Планом су дефинисана:

- Општа правила уређења и грађења – односе се и примењују на све зоне и намене;
- и
- Посебна правила уређења и грађења – дефинисана су за сваку намену (према карти Планирана претежна намена површина) посебно.

2.3.1. ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Општа правила уређења и грађења односе се на све зоне и намене.

Намена

Претежна/основна намена: према графичком прилогу Планирана претежна намена површина

Компатибилна намена – дефинисана у посебним правилима за сваку основну намену посебно.

Компатибилна намена се може градити под условом да не угрожава основну намену, намену шире зоне, јавни интерес и животну средину и да парцела својом величином, обликом, конфигурацијом терена и условима за прикључак на саобраћајну и комуналну инфраструктуру пружа те могућности, уз услов обезбеђења свих функција објекта у оквиру основне/претежне намене на парцели као и намена у окружењу. Објекти компатибилних намена мора да задовоље све нормативе и критеријуме за одговарајућу делатност.

На објекте компатибилне намене примењују се урбанистички параметри као за основну намену ако посебним правилима није другачије дефинисано.

Намена објеката чија је градња забрањена: Забрањено је грађење свих објеката који би својом наменом угрозили животну средину и претежну намену. Забрањене су све делатности које би угрозиле животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима. Забрањена је и изградња објеката који изгледом нарушавају амбијенталне вредности. Друге намене које нису дозвољене дефинисане су за сваку основну намену посебно.

Типологија објеката

Линије изградње према суседним парцелама дефинишу типологију објеката:

- слободностојећи - објекат не додирује ни једну суседну границу грађевинске парцеле;
- једнострано узидани/двојни објекат - објекат додирује једну бочну границу грађевинске парцеле.

Бруто развијена грађевинска површина (БРГП) је збир површина свих надземних етажа (подрум не улази у обрачун БРГП) објеката мерених у нивоу пода свих делова објекта - спољне мере ободних зидова (са облогама, парапетима и оградама).

Општа правила парцелације

- Грађевинска парцела (планирана и постојећа) треба да има површину и облик који омогућавају изградњу објекта у складу са правилима грађења и техничким прописима.
- Минимална површина грађевинске парцеле дефинисана је за сваку намену посебно
- Парцеле чије су границе дефинисане границом грађевинског подручја могу бити мање површине од минимално прописане уз примену правила грађења за намене у оквиру које се налазе. Код формирања нових парцела (парцелацијом и/или препарцелацијом) обавезно је поштовати прописану минималну површину парцеле одговарајуће намене.
- При формирању нових парцела поштовати границе између различитих планираних намена тако да свака новоформирана парцела припада само једној планираној намени.
- Свака грађевинска парцела мора имати приступ на саобраћајницу директно или преко приступног пута (парцеле). Изузетно (ако приступ на саобраћајницу није обезбеђен директно или преко приступног пута), може се дозволити и приступ

обезбеђен посредно преко других грађевинских парцела уколико постоји успостављено право службености пролаза. Приступ новоформираним грађевинским парцелама са јавне површине може се обезбедити и преко сукорисничких сувласничких површина, односно грађевинске парцеле интерног колског/колско-пешачког приступа.

- Могућа је фазна изградња делова саобраћајних површина у обухвату Плана, према реалним потребама корисника простора и динамиком реализације, израдом пројеката парцелације тј, дозвољава се формирање површина за јавне саобраћајнице из више грађевинских парцела.
- Ако планираном регулацијом настану парцеле неусловне за градњу (испод површине посебним правилима дефинисане као минималне за конкретну намену), могуће је ту парцелу припојити јавној површини у целини.

Положај објеката на парцели - хоризонтална регулација

Положај објекта на парцели дефинише се:

- грађевинском линијом у односу на регулациону линију (*на графичком прилогу бр.5 План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене.*)
- минималним одстојањем од границе суседне парцеле;
- минималним одстојањем од других објеката на парцели.

Удаљеност грађевинске линије објекта од регулационе линије за објекте који имају индиректну везу са јавним путем преко приватног пролаза, утврђује се према критеријуму прописаном за међусобне удаљености објеката дефинисаном у посебним правилима

Грађевинска линија је линија до које је дозвољена:

- изградња нових објеката;
- доградња објекта.

Индекси

У Посебним правилима грађења прописује се индекс заузетости парцеле.

У обрачун индекса заузетости улазе сви објекти на парцели.

Индекс заузетости подрумске или сутеренске етаже не може бити већи од индекса заузетости парцеле прописаног у Посебним правилима уређења и грађења.

У случају када су постојећи индекси на парцели већи од датих максималних вредности, задржава се постојећа изграђеност без могућности увећања.

Висинска регулација

Висина објеката изражена је бројем надземних етажа и дефинисана у посебним правилима за сваку основну намену.

Број спратова објекта чији су поједини делови различите спратности исказан је бројем спратова највишег дела објекта. Број спратова на нагнутом терену исказан је према оном делу зграде који има највећи број спратова.

Објекти могу имати једну подрумску или једну сутеренску етажу ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Висина надзидка поткровне етаже износи највише 1,6 m, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине. Може се користити само једна поткровна етажа, уколико није другачије прописано посебним правилима уређења и грађена за појединачне намене.

Кота приземља објекта може да буде максимум 1,2 m, а минимум 0,2 m виша од нулте коте (тачка пресека линије природног терена и вертикалне фасадне равни објекта на најнижој тачки терена).

Висинску разлику приземља објекта и терена већу од максимално дефинисане савладати унутар објекта.

Правила за постојеће објекте

Уколико постојећи објекат излази испред планом дефинисане грађевинске линије и не омета површину јавне намене, саобраћајну прегледност или суседа на планираној грађевинској линији, може се задржати уз могућност реконструкције, адаптације и санације, без промене габарита и волумена, а евентуална доградња, изградња и

надградња дозвољени су иза дефинисане грађевинске линије.

За изграђене објекте чија су међусобна удаљења и растојања од граница парцеле мања од вредности утврђених правилима, у случају реконструкције, на странама ка суседу није дозвољено постављати отворе ниског парапета (висина ниског парапета је од 0,0 до 1,6 m).

Изграђени објекти чији су индекс заузетости и/или спратност већи од прописаних правилима плана, не могу се дограђивати/надграђивати, већ је дозвољена само реконструкција, адаптација и санација, уколико је у складу са осталим параметрима, а ако се такав објект уклања и замењује другим, за њега важе правила за нову изградњу.

Сви објекти на парцели улазе у обрачун параметара.

Уколико је постојећи објект мањи од могућег планираног на основу индекса и спратности датих овим Планом, могућа је доградња/надградња/изградња, уз поштовање следећих услова:

- обезбедити потребан број паркинг места на парцели;
- није дозвољено формирање отвореног степеништа за савладавање спратних висина на фасади објекта већ дограђена степеништа морају бити заштићена од спољних утицаја.

Приликом реконструкције, адаптације, градње, надградње или доградње поштовати постојећи архитектонски стил у циљу прилагођавања архитектонског обликовања и материјализације амбијенту и културном пределу.

Радови на постојећем објекту, што важи и за изградњу нових објеката не смеју:

- угрозити начин коришћења предметног и околних објеката;
- угрозити стабилност објекта на коме се изводе радови, као ни околних објеката, у свему према прописима за изградњу објеката;
- угрозити животну средину.

Други објект на грађевинској парцели

- Изградња другог или више објеката на парцели дефинише се за сваку намену посебно.

Помоћни објекти

- Могућност изградње помоћних објеката дефинише се правилима за појединачне намене. Овај објект не сме угрозити квалитет намене на основној парцели и суседним парцелама. Обликовање и обрада објеката прилагођава се намени и општим условима обликовања у складу са обележјима амбијента и културног предела. Максимална спратност објеката је приземље. Помоћни објекти не могу бити између грађевинске линије, дефинисане у односу на регулациону линију, и основног објекта.

Смештај возила

Смештај возила за основну и компатибилну намену искључиво на парцели.

Паркинг површине радити од растер елемената са травом. Приликом пројектовања примењује се слободни пејзажни стил, са уклапањем у околни природни простор, при чему се користе аутохтоне врсте, заступљене у свим категоријама (високи лишћари, средњи и ниски; високи, средњи и ниски четинари; шибље зимзеленог, четинарског и листопадног порекла).

Архитектонско обликовање објеката и материјализација

Обрада објеката треба да буде високог квалитета у складу са начелима унапређења енергетске ефикасности која се односе на смањење потрошње свих врста енергије, уштеду енергије и обезбеђење одрживе градње применом техничких мера, стандарда и услова планирања, пројектовања, изградње и употребе објеката, у складу са наменом објекта и карактером локације.

Објекти се обликују тако да носе обележја своје намене, амбијента и културног предела.

Архитектура објеката треба да тежи стварању јединственог архитектонског и ликовног израза препознатљивог кроз форме које проистичу из архитектонског наслеђа подручја, традиционалне и планинске градње кроз примену природних материјала (камен, дрво),

облика крова, традиционалних детаља (прозори, стрехе, димњаци, тремови) и сл. и мора се поштовати приликом градње, надградње, доградње, реконструкције, адаптације и сл. Волумен објекта већих капацитета обликовати разуђено у вертикалном и у хоризонталном габариту, са максималним увођењем зелених површина у комплексе.

Фасаде обрадити дрветом или каменом, а малтерисани део фасаде може бити мах 50% укупне површине.

Све видне делове темељних зидова; подрумских зидова и сокле извести од камена или обложити каменом (ломљеним каменом одређеног слога или неправилним слогом). Фуге између камења, ако су изражене, не треба фарбати.

Кровови су нагиба 45-60° (двоводни, двоводни са засецима у висини од 1/2 до 1/3 укупне висине крова, двоводни до коте приземља, четвороводни или сложени). Стрехе могу имати блажи нагиб од крова. Није дозвољено формирање мансардног крова. Кровове и стрехе покрити опекарском или дрвеном шиндром, црепом или имитацијом шиндре.

Одводњавање крова се врши слободним отицањем, преко стреха на завршни слој (на коти терена) дренажног система око објекта.

Поткровни простор не сме излазити ван габарита објекта.

Осветљавање и проветравање поткровног простора је могуће на следећи начин:

- лежећим кровним прозорима, са дрвеном конструкцијом, у којем случају је обавезно боју видљивих металних делова ускладити са бојом кровног покривача;
- једноводним кровним бацама, блажег нагиба од нагиба кровних равни са препуштеном стрехом изнад прозора;
- двоводном бацом, са засеком – "ромаћем" у висини 1/3 фронталне пројекције баце, са препуштеном стрехом изнад прозора; нагиб све три равни баце је истоветан нагибу кровних равни.

Препусти на фасадним површинама у виду еркера или балкона, не могу прелазити грађевинску линију. Нису дозвољени испусти ван линије изградње на делу објекта према бочним границама парцела, односно према суседним објектима

Објекти инфраструктуре могу бити и од других материјала осим природних (у складу са њиховом наменом и функцијом) и исте је могуће уклопити у окружење применом облога на самом објекту или непосредно уз њега од природних материјала уз услов да се не угрози основна намена објекта.

Уређивање парцеле и ограђивање

Изградња објекта подразумева уређење парцеле према њеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван простора суседа.

Уређење дворишта треба извести у складу са природном морфологијом терена, са што мање подзида, ограда, степеница, рампи, и других елемената који ако их има треба да буду грађени од камена и других природних материјала. При коришћењу нагиба терена није дозвољено правити усеке веће од 0,8 m, осим уколико то захтева обезбеђење стабилности терена или заштита објекта.

Одводњавање крова се врши слободним отицањем, преко стреха. Одводњавање површинских вода са грађевинске парцеле вршити слободним падом према улици, са најмањим падом од 1,5%. Одводњавање површинских и других отпадних вода из економског дворишта одводе се регулисано до ђубришне јаме у оквиру парцеле.

Објекат за складиштење животињских излучевина (ђубришне јаме) гради се од материјала непропустљивог за воду, на начин који спречава изливање, испирање или отицање стајњака у околину, као и загађење подземних и површинских вода.

Објекат за складиштење ђубришних јама гради се на најмање:

- 20,0 m удаљености од стамбеног објекта на истој или суседним парцелама;
- 20,0 m удаљености од спољашњег руба корита језера или друге стајаће воде;
- 3,0 m удаљености од спољашњег руба корита водотока ширине корита 5,0 m или више;
- 10,0 m удаљености од спољашњег руба корита водотока, на нагнутим теренима уз водотокове са нагибом већим од 10%.

Ђубришне јаме градити од непропусних материјала како не би дошло до изливања штетних продуката у животну средину. За лагеровање течног стајњака граде се лагуне које могу бити обложене бетоном, фолијом или глином. Објекат за складиштење животињских излучевина својим капацитетом треба да обезбеди прикупљање стајњака за период од шест месеци.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели, парцели суседа.

Минимални проценат заступљености *зелених површина* прописује се за сваку намену посебним правилима. Зелене површине су они простори у оквиру грађевинске парцеле који се обавезно уређују вегетацијом у директном контакту са тлом. У зелене површине не рачунају се поплочане површине, растер подлоге, површине застрте песком, шљунком, туцаником, дробљеним каменом, малч и други тампони и подлоге на којима није могућ раст и развој биљака. Максимално сачувати постојећи зелени фонд на локацији.

Могућност ограђивања парцела дефинисана посебним правилима за сваку намену.

Ограђивање парцеле радити зеленом и/или дрвеном оградом до висине 1,2 m без парапета. Парапет се може извести уколико је део потпорног зида у случају заштите објеката од воде или обезбеђења стабилности терена. Максимално дозвољена висина усека је 0,8 m а висина потпорног зида/парапета изнад нивоа терена (на вишој коти) је максимум 0,3 m.

Ограде на регулационој линији се постављају тако да ограда и капија буду на парцели која се ограђује.

Суседне грађевинске парцеле ограђују се оградом на земљишту власника.

Дрвене ограде моделовати облицима или талпама, линијски или унакрсно у природој боји дрвета.

Ограђивање грађевинских парцела за намене које се по закону ограђују врши се на начин који је утврђен правилником који регулише предметну област.

Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу услова имаоца јавних овлашћења.

Услови грађења у зони заштитног појаса инфраструктурних коридора

Забрањена је изградња објеката у зони инфраструктурних коридора електроенергетске, водoprивредне и друге инфраструктуре.

Заштита животне средине, природних и непокретних културних добара, технички, санитарни и безбедоносни услови

Приликом уређења, пројектовања и изградње обавезна је примена услова и мера:

- Мере заштите животне средине (заштита ваздуха, заштита вода, заштита земљишта, заштита од буке и вибрација, заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења, заштита од удеса);
- Мере заштите природних добара;
- Мере заштите непокретних културних добара;
- Мере заштите од елементарних непогода и других несрећа;
- Мере заштите за потребе одбране земље.

Степен комуналне опремљености, стандарди приступачности и мере енергетске ефикасности

Минимални степен комуналне опремљености

Изградња објеката је условљена одговарајућим нивоом комуналне опремљености:

- обезбеђен приступ на јавну саобраћајну површину;
- прикључак на водоводну мрежу; до изградње водоводне мреже могућа је изградња или снабдевање водом каптирањем извора;
- санитарно – безбедним прикупљањем, евакуацијом преко канализационих колектора и пречишћавањем отпадних вода или грађењем водонепропусних септичких јама (као прелазно решење; изградњу појединачних или заједничких

септичких јама радити у складу са нормативима прописаним за врсту објеката и услов поштовања санитарних прописа, удаљеност септичке јаме од објеката на парцели и објеката на суседним парцелама ,поштујући правила грађења која прописују минималну удаљеност објеката од границе суседних парцела) и организовањем службе која ће се старати о њиховом пражњењу (по принципу обавезности, без захтева корисника) и одвожењу до најближег ППОВ.

- прикључак на електроенергетску мрежу или алтернативни извор енергије;
- решено одлагање комуналног отпада.

Мере приступачности особама са инвалидитетом, деци и старим особама

Приликом пројектовања и реализације нових и реконструкције постојећих објеката и површина јавне намене, обавезна је примена техничких стандарда, урбанистичко-техничких услова из Правилника о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС“, бр.22/2015)

Мере енергетске ефикасности

Објекат који се у смислу посебног прописа сматра објектом високоградње, у зависности од врсте и намене, мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства.

Мере енергетске ефикасности:

За нове објекте

1. Смањење капацитета система грејања, вентилације и климатизације и повећање енергетске ефикасности система грејања постиже се:

- За спољашње пројектне температуре ваздуха и максималну температуру ваздуха грејаног простора користити Правилник о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/2011);
- Захтеване вредности коефицијента пролажења топлоте и топлотне отпорности простора дефинисане су у Правилнику о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/2011);
- Минимални захтеви енергетске ефикасности (енергетског учинка) за стамбене зграде, по методи поређења са најбољим праксама (Правилник о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/2011);
- Сертификати о енергетским својствима зграда.

Елаборат енергетске ефикасности је елаборат који обухвата прорачуне, текст и цртеже, израђен у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/2011), и саставни је део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање грађевинске дозволе. Енергетски пасош је документ који приказује енергетска својства зграде и морају га имати све нове зграде, осим зграда које су Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Сл. гласник РС“, бр. 69/2012, 44/2018 – др. закон и 111/2022) изузете од обавезе енергетске сертификације. Енергетски пасош чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

- Редовна инспекција и одржавање котлова, система грејања и климатизације.

2. Смањење потрошње топлотне енергије обезбеђивањем појединачног мерења потрошње топлотне енергије уз могућу регулацију потрошње топлотне енергије.

3. Смањење потрошње електричне енергије за грејање коришћењем:

- опреме за грејање веће енергетске ефикасности (топлотне пумпе);
- енергетски ефикасне опреме за сагоревање биомасе;
- соларних колектора;
- ефикасних термотехничких система са напредним системима регулације.

4. Изградња пасивних и нискоенергетских објеката

За постојеће објекте:

1. Смањење инсталисаних капацитета система грејања, тј. потрошње енергије за грејање и хлађење заптивањем прозора, уградњом засенчења, заменом прозора и спољних врата и топлотним изоловањем стамбених зграда.
2. Смањење потрошње електричне енергије промовисањем и подржавањем замене класичних сијалица са влакном енергетски ефикасним сијалицама.
3. Смањење потрошње електричне енергије заменом старих неефикасних уређаја ефикаснијим уређајима.
4. Енергетски пасош морају имати постојеће зграде које се реконструишу, адаптирају, санирају или енергетски санирају, осим зграда које су правилником изузете од обавезе енергетске сертификације. (Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда „Сл. гласник РС“, бр. 69/2012, 44/2018 – др. закон и 111/2022).

Фазност

Дозвољена је фазна изградња на парцели тако да свака фаза представља грађевинску и функционалну целину уз услов обезбеђења потребног броја паркинг места, уређење (партер, зеленило, одводњавање) и комунално опремање, односно обезбеђен минимални степен комуналне опремљености припадајућег дела парцеле.

Зелене површине

Планско решење система зелених површина засновано је на основним принципима:

- *Повезивање*-обезбедити повезаност зелених површина и масива у јединствен систем;
- *Мултифункционалност* - обезбедити вишефункционалну улогу зелених површина (унапређење квалитета животне средине у изграђеном подручју, одвијање рекреативних активности, очување биодиверзитета и остваривање економске добити);
- *Приступачности* - обезбедити доступност зелених површина свим категоријама становништва;
- *Очување карактера предела* - очувати и унапредити карактер Тарског предела кроз успостављање система зелених површина;
- *Очување биодиверзитета* - заштита вредних биотопа и успостављање целовитих еколошких мрежа у оквиру природног добра и непоредног окружења.

Планирани систем зелених површина заснива се на уређењу:

- Зеленила јавне намене;
- Зеленила остале намене;
- Зелене површине ван грађевинског подручја - пољопривредне површине и шуме.

Зеленило јавне намене чине све зелене површине у оквиру јавне намене:

- Парк Видиковац;
- Зеленило уз саобраћајне површине које се билансирају кроз објекте и површине саобраћајне инфраструктуре;
- Зеленило у оквиру других јавних намена (спорт и рекреација, култура) које се билансирају у оквиру тих намена.

Основни концепт уређења заснива се на очувању и унапређењу шума, отворених склопова и партерних решења, у циљу очувања постојећих предеоних карактеристика и унапређења квалитета присутних шумских и ливадских заједница. У циљу очувања свеукупног зеленила, а посебно високих примерака лишћара и четинара, морају се пронаћи таква решења која ће обезбедити њихов опстанак и заштиту.

Све зелене површине морају максимално задржавати природан облик и изглед како би се очувао предеони идентитет простора. Максимално очувати и заштити високо зеленило и вредније примерке дендрофлоре (појединачна стабла и групе стабала) на јавним и приватним парцелама. Забрањују се промене морфолошких и нивелационо-тополошких карактеристика простора извођењем радова преоравања, прекопавања, насипања,

засецања, нивелисања и других техничких мера којима се могу нарушити и погоршати одлике биолошких, геолошких и предеоних профила.

Зелене површине у оквиру других јавних намена морају се формирати и уређивати у што природнијем стању са присуством искључиво аутохтоних врста.

Зеленило у оквиру остале намене на парцели објекта са становањем и становањем у туристичке сврхе, као и објекта спорта и рекреације и услуга, мора такође бити уређено на што природнији начин, поштујући предеоне и аутохтоне обрасце. Минимални проценат зеленила на парцели дефинисан је у посебним правилима за сваку намену. Функција зеленила је и уклапање и заклањање планираних садржаја (паркинг, комунални објекти, инсталације...) односно инструмент за ублажавање нарушавања предеоних елемената. За садњу нових врста користити искључиво лишћаре и четинаре који се налазе у оквиру Националног парка.

На подручју плана није дозвољено постављати билборде и панеле за рекламу и промоцију производа; могуће је искључиво постављање информативних табли у вези културног и природног добра.

2.3.2. ПОСЕБНА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Уређење и изградња површина и објекта јавне намене вршиће се у оквиру дефинисаних површина према планираној намени простора, али (према потреби) и на погодним локацијама у оквиру површина остале намене. Објекти јавне намене могу бити у јавној својини по основу посебних закона и објекти јавне намене у облицима својине (здравство, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, поште и др. објекти).

Површине и објекти јавне намене у Плану су:

- Парк Рачанска Шљивовица
- Култура;
- Спорт и рекреација
- Површине, објекти и мрежа собраћајне инфраструктуре;
- Површине, објекти и мрежа комуналне инфраструктуре.

Површине јавних намена дефинисане су координатама преломних тачака приказаним на графичком прилогу *бр.5 План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене*.

Списак парцела (целе и делови) за површине и објекте јавне намене дат је на графичком прилогу *бр. 5.3. Површине и објекти јавне намене, Списак парцела за јавне намене*

1. ПАРК РАЧАНСКА ШЉИВОВИЦА

Парк је лоциран у централном делу обухвата Плана у оквиру природног простора.

Концепт уређења заснован је на очувању, обнови и унапређењу шума и отворених склопова тј. природног, предеоног образаца уз дозвољено уношење рекреативно излетничких садржаја. Све планиране активности усклађују се са захтевом очувања природне и аутентичне вредности простора, унапређењу квалитета шумских и ливадских заједница.

Парк задовољава услове за вишенаменско коришћење.

Услови за уређење подразумевају:

- шумске и ливадске заједнице задржавају природни образац уз мере унапређења и одржавања, тј није дозвољено уређење парка у стилу урбаних паркова;
- део парка који обухвата постојећу шуму уређује се као парк шума;

- урадити валоризацију постојећег зеленила,
- уклонити примерке дендрофроле који не задовољавају здравствене критеријуме простора (болесна, оштећена, сува и закржљала стабла);
- није дозвољена сеча у циљу експлоатације или опремања парка и изградње, већ искључиво у циљу неге и гајења шума, као што је проређивање и санитарна сеча, а у складу са посебном основном газдовања у Националном парку,
- подсађивање аутохтоним и другим отпорним врстама, водећи притом рачуна о колориту и густини крошње;
- реконструкцију и обнављање површина под травњаком;
- праћење здравственог стања биљака и предвиђање мера заштите;
- забрањују се промене морфолошких и нивелационо-тополошких карактеристика простора извођењем радова преоравања, прекопавања, насипања, засецања, нивелисања и других техничких мера којима се могу нарушити и погоршати одлике биолошких, геолошких, и предеоних профила.
- простори који нису покривени шумом (ливаде) се одржавају редовном косидбом и на други начин (уклањањем вегетације која је из екосистемских разлога непожељна на одређеним локалитетима). Углавном се ради о инвазивним и алергеним врстама.
- могући је и одређени ниво комплементарних услуга, који према капацитету, намени, обради, уређењу, обликовању, начину коришћења и др. морају бити усаглашени са локацијским условима уз све елементе заштите природне и животне средине:
 - уређење мањих терена за спорт и рекреацију, полигона и пунктова за рекреацију и анимацију за различите добне групе, игралишта за децу, шетне и стазе за рекреацију, бицикличке стазе, бицикличких стаза за планински бициклизам, одморишта, излетиште, видиковац и сл. без уклањања стабала. Сви објекти и партер се раде максимално од природних материјала (дрво, камен, шиндра);
 - постављање елемената парковског и излетничког мобилијара: клупе, клупе са столовима, чесме, корпе за смеће и информативне табле. Мобилијар радити од природних материјала;
 - дозвољена је изградња пратећих објеката (шанк бар, продаја и излагање шумских производа, лековитих биљака, сувенири и сл.). Тип изградње „павиљонски“ са разбијањем маса, дисперзне структуре, са максималним увођењем зелених површина у простор. Објекте груписати на погодним локацијама, повезати стазама, природним отвореним зеленим површинама, трговима. Спратност објеката приземље уз могућност коришћења галерије у оквиру крова без формирања надзетка. Укупна бруто површине габарита свих објеката у обухвату парка је 800 m². Архитектонско обликовање према општим правилима уз примену природних материјала и традиционалних форми.
 - постављање одговарајуће амбијенталне расвете;
- Паркинг зоне се формирају на погодним локацијама на ободу парка уз планом дефинисану саобраћајну површину и то се дефинише израдом урбанистичког пројекта.
- Обавезна је израда Урбанистичког пројекта за цео обухват парка према дефинисаном програму.

2. КУЛТУРА/ вишенаменски простор

Намена

Мултифункционални простор са садржајима јавне и остале намене: култура, образовање, здравство и друге услуге (јавне и комерцијалне), према потребама становника и посетилаца, центар за посетиоце, информативни и туристички центар, манифестациони отворени простор за културно забавне манифестације, презентацију традиције и сличне намене. Однос јавне и остале намене: јавна намена мин 60%, остале намене мах 40%.

Није дозвољена намена становање.

Није дозвољена изградња помоћних објеката.

Правила парцелације:

Препоручује се планирано уређење и изградња на постојећој јединственој парцели.

Могућа је парцелација:

- минимална површина новоформиране парцеле 1000,0 m²;
- ширина фронта парцеле – минимум 15,0 m.

Спратност (висина) објекта

- максимално П+Пк, делови објекта П+2Пк

Индекс заузетости

- максимални индекс заузетости је 30%;

Зелене површине

- минимум зелених површина у директном контакту са тлом је 40% површине парцеле

Типологија објекта

- слободностојећи, двојни;
- дозвољена је изградња више објекта на парцели.

Паркирање

- на припадајућој парцели или заједничком паркингу (за део или цео комплекс) што се дефинише израдом Урбанистичког пројекта;
- потребан број паркинг места одредити према нормативу у складу са врстом делатности.

Ограђивање

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедоносних разлога.

Посебна правила

Обавезна је израда Урбанистичког пројекта за укупну површину који ће, према програму изградње и уређења и кроз архитектонско урбанистичко решење, сагледати потребе парцелације уз могућност корекције наведених минималних парцела до 40% а према појединачним капацитетима и нормативима планираних садржаја.

3. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Спорт и рекреација планирани су као површине јавне намене (простор у окружењу хотела „Тара“^о – Локација 1 и Локација 2) и могу бити у свим облицима својине (уколико се утврди јавни интерес у складу са посебним законом, постају јавна својина).

Спорт и рекреација као површина остале намене планирана је у Целини 5 – Локација 3, и обрађена кроз посебна правила уређења и грађења за површине и објекте остале намене.

Спортско-рекреативне површине су намењене за активне и пасивне облике, забаву, рекреативне активности и тренинге. Садржај, величина, капацитет, опрема и сл. за планиране спортске објекте и површине дефинишу се на основу законске регулативе, прописа и правила из ове области.

Спорт и рекреација је компатибилна намена на свим површинама осталих намена, али могу бити и доминантана или једина намена на појединим парцелама у складу са правилима уређења и грађења за сваку појединачну намену. Ове површине су намењене за активне облике спорта и рекреације који се могу одвијати на отвореном или у објекту. Спортско рекреативна садржаји могу бити терени за мали фудбал, кошарку, тенис, и рекреативна понуда као што су ски-стазе и полигони са жичаром, санкалиште, боб на шинама, мини голф, тобогани, разни забавни садржаји за стреличарство, paintball, пењање, скакање, фитнес површине, дечија игралишта и сл.

Локација 1

Површина локације око 1,26 ha.

Планирају се отворени терени за спорт и рекреацију, рађени максимално на природној подлози, уз минималне интервенције на терену и максимално очување постојећег квалитетног зеленог фонда.

Дозвољена је изградња надстрешница и постављање партерне опреме, од природних материјала. Дозвољена је изградња затвореног објекта дисперзне структуре за пратеће

намене (опрема, бифе, санитарне просторије и сл.), максималне БРГП 150 m². Спратност објекта – приземље.

Паркинг површину формирати уз саобраћајницу и пејзажно обликовати.

Обавезна је израда урбанистичког пројекта према утврђеном програму за цео обухват ове зоне.

Локација 2

Површина локације око 0,51 ha.

Терени и полигони за спорт и рекреацију прилагођавају се условима локације (радови са минималним интервенцијама на терену уз примену природних материјала). Планирати активности за разне добне групе користећи погодност шумског окружења и непосредне околине Плана са развијеним системом пешачких, рекреативних стаза и стаза за јахање и сл).

Постојећи објекти у зони се реконструишу уз делимичну или потпуну промену намене за намену спорт и рекреација и компатибилне намене. Дозвољена је доградња објекта до 30% БГП површине габарита основног објекта. Максимална спратност П+Пк.

Намена објекта: спорт и рекреација, спортски клубови и школе и сл, компатибилне намене: пратеће услуге, трговина и угоститељство и сл. Однос спорта и рекреације и компатибилне намене је: спорт и рекреација мин 70%, угоститељско услужни садржаји мах 30%. Уколико је постојећи објект стамбене намене она се може задржати као компатибилна.

Уз шумски комплекс могуће је поставити надстрешнице, од природних материјала уклопљене у пејзаж.

У зависности од врсте спортске и рекреативне активности терени се могу оградити зеленом оградом пејзажно обликованом.

Правила парцелације:

- Минимална површина грађевинске парцеле је 1000,0m²;
- Ширина фронта парцеле – минимум 20,0m;
- Зелене површине минимум 30% површине парцеле/комплекса у директном контакту са тлом (ван површина терена за спорт и рекреацију).

Паркирање на припадајућој парцели или на заједничком паркингу за цео комплекс по нормативу 1ПМ /десет посетилаца, за компатибилне намене према нормативу за врсту делатности.

Обавезна је израда урбанистичког пројекта према утврђеном програму за цео обухват ове зоне.

Систем стаза у планском обухвату чине:

- *Пешачке/туристичке* (у регулационом профилу саобраћајница или слободно трасиране са обрадом од природног материјала, обележене са минималним земљаним радовима и обезбеђеним одводњавањем, како би се сачувало тло, амбијент и окружење);
- *Рекреативне/трим стазе* (обрада од природних материјала, обележене, са минималним земљаним радовима и обезбеђеним одводњавањем, комбинују се са пунктовима за спортско рекреативну анимацију, одмориштима; претежно се планирају у шумским комплексима и површинама спорта и рекреације);
- *Бицикличке стазе* организују се тако што се за бициклизам користи постојећа и планирана путна мрежа која одговара техничким условима за наведене спортове уз изградњу одговарајућих трака. Трасе бицикличких стаза за *планински бициклизам* могуће планирати у оквиру шумских комплекса;
- *Стазе за зимске спортове*
Морфологија Шљивовице омогућава рекреативно коришћење простора за зимске спортове. На локалитетима предвиђеним за спортску рекреацију у отвореном простору у природи, могуће је постављање покретних жичара и коришћење ових простора за скијање у зимском периоду;
Позиције стаза за нордијско скијање планирати као део ширег система стаза.
- *Стазе за јахање* планирати као део ширег система стаза;

Просторни услови за зимске спортове:

- санкање, 10-40° нагиб, оријентација север до исток, са малим зимским осунчањем, заштићено од ветра и магле, са безбедним равним делом у подножју;
- нордијско скијање - мали нагиби - стазе 3-15 km;
- скијање - 10-60° нагиб, оријентација север до исток са малим зимским осунчањем, заштићено од ветра и магле, са безбедним равним делом у подножју;
- клизалишта (могуће организовати у зимском периоду на локацији са равним тереном у заветрини).
- Садржај, величина, капацитет, опрема и сл. за планиране спортске објекте и површине дефинишу се на основу законске регулативе, спортских прописа и правила из ове области

4. ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Планирана улична мрежа представља надоградњу постојећих уличних праваца у смислу завршетка започетих уличних праваца, проширења уличних профила као и планирања потпуно нових недостајућих уличних праваца у циљу побољшања веза између делова насеља и приступачности ка уличној мрежи вишег ранга (државном путу II Б реда број 403). Имајући у виду број и међусобну удаљеност саобраћајних прикључака на државни пут редукован је број саобраћајних прикључака и промењене геометријске карактеристике раскрсница. Коначно решење саобраћајних прикључака дефинисаће се приликом израде техничке документације.

Планирана је реконструкција државног пута II Б реда број 403 Калуђерске баре-Митровац-Заовине у захвату плана са проширењем коловоза и регулационог профила пута. Регулациони профил државног пута планиран је са обостраним пешачким стазама и обостраним зеленим површинама, изузимајући деонице на којима је због просторних ограничења било неопходно редуковати профил (у овом попречном профилу пешачка стаза планирана је само са једне стране коловоза). У регулационом профилу државног пута планирана је и једнострана двосмерна бициклистичка стаза ширине 3,0 m. Заштитни појас државног пута II Б реда број 403 износи обострано 10,0 m.

Државни пут у планском подручју пружа се кроз насеље, уз планирано проширење грађевинског подручја, тако да су у регулационом профилу државног пута планиране пешачке и бициклистичке површине.

На секундарној уличној мрежи регулациони профили сабирних улица имају издвојене пешачке површине (тротоаре), док су приступне улице у највећем делу планиране као колско-пешачке, без издвојених пешачких површина.

У регулационом профилу 4 планирана је бициклистичка стаза, која се независном трасом везује за буциклистички коридор у оквиру регулационог профила државног пута.

Планиран је велики број пешачких стаза у регулационом профилу и независним трасама према деловима насеља и туристичким зонама Кроз обухват Плана пролази траса Европског пешачког коридора Е7 која углавном прати саобраћајнице (државни пут и саобраћајницу ка брани и језеру Јаревац.

Изузимајући управно паркирање у регулационом профилу саобраћајнице (регулациони профили 9 и 10) паркирање се планира на парцелама корисника према важећим нормативима.

У оквиру планираних паркинг простора на јавним површинама неопходно је обезбедити минимално 5% паркинг места од укупног броја паркинг места за потребе инвалидних лица према Правилнику о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, бр.22/2015).

На подручју плана паркирање се реализује у границама комплекса према нормативима у зависности од намене и величине објеката, броја места за седење и сл. (Правилник о стандардима за категоризацији угоститељских објеката за смештај („Службени гласник РС“, бр. 83/2016 и 9/2020) и Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, бр. 22/2015).

Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајница

- регулационе линије и осовине саобраћајница представљају основне елементе за дефинисање мреже саобраћајница;
- коловозну конструкцију димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу, а према важећим стандардима и нормативима базираним на СРПС У.Ц4.012, према „Правилнику о техничким нормативима за димензионисање коловозних конструкција“ и “Пројектовање флексибилних коловозних конструкција“, као и у складу са Законом о путевима („Службени гласник РС“, бр.41/2018 и 95/2018) и другим пратећим прописима;
- приликом пројектовања користити и податке о: климатско хидролошким условима, носивости материјала постелице и других елемената коловозне конструкције (за израду новог коловоза и ојачање постојеће коловозне конструкције);
- при пројектовању нових деоница или нових коловозних трака, нивелету висински поставити тако да се прилагоди изведеним коловозним површинама;
- слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице износи мин. 4,5 m;
- пројектну документацију саобраћајница радити у складу са законском регулативом и стандардима;
- пројектном документацијом предвидети потребну саобраћајну сигнализацију у складу са усвојеним режимом саобраћаја;
- за реализацију трокраке раскрснице на стационажи km 2+381 неопходно је израдити пројектну документацију, при чему регулисање саобраћаја у раскрсници предвидети у режиму „десно-десно“ (без левих скретања);
- паркинг места за инвалидна лица пројектовати према Правилнику о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, бр.22/2015);
- у регулационим профилима планираних улица предвидети уличну расвету у континуитету;
- при пројектовању и реализацији свих објеката јавне намене и површина применити Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, бр.22/2015);
- приликом пројектовања и изградње бицикличких и пешачких стаза и осталих елемената придржавати се Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС“, бр. 50/2011). Пешачке стазе ван регулационог профила саобраћајница уредити као маркиране стазе, без асфалтног или бетонског застора, са обрадом од природног материјала поплочане дрвеним елементима или каменом, усклађено са природним амбијентом, са минималним земљаним радовима и обезбеђеним одводњавањем (како би се сачувало тло, амбијент и окружење), и са дрвеним информативним таблама. Као пешачке и рекреативне стазе могу се користити и уредити и постојећи шумски путеви.
- приликом израде пројектне документације могуће је вршити корекције геометријских елемената саобраћајница унутар планираних попречних профила, а у циљу побољшања услова саобраћаја (на пр. примена комплекснијих радијуса у раскрсници, увођење и/или продужење трака за престојавање возила, увођење нових аутобуских стајалишта-ниша ...).
- приликом изградње или реконструкције саобраћајних прикључака на државни пут неопходно је испунити следеће услове:
 - коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован у складу са чл. 41-43 Закона о путевима (приступни пут мора бити мин.ширине 5,0 m и дужине 20,0 m;
 - полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила које ће користити предметне саобраћајне прикључке;
 - ускладити пројектна решења са даљиним прегледности, рачунском брзином,

- просторним карактеристикама терена, зонама прегледности, просечним годишњим дневним саобраћајем;
- приликом израде пројектне документације предвидети (по употреби) објекте за заштиту јавног пута од бујица и снежних наноса у складу са чланом 87. Закона о путевима;
- обезбедити приоритет вођења саобраћаја на државном путу.

Правила за постављање инсталација у коридору државног пута

Општи услови за постављање инсталација:

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева.

Услови за подземно укрштање инсталација са путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа
- пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви;
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3,00 m са сваке стране;
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 m;
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 m.

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- инсталације морају бити постављене минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање);
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;
- на местима где нијемогуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

- стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (10,00 m мерено од границе путног зомљишта за државни пут другог реда) у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба мерено од границе путног земљишта;
- обезбеди сигурносну висину од 7,00 m мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Сви путеви, приступне и друге стазе и површине катастарски дефинисане (у обухвату остале намене) се задржавају.

Промену границе/регулације и формирање нове **приступне колско пешачке саобраћајне површине** радити у ширини најмање 3,5 m за једносмерни и 6,0 m за двосмерни саобраћај. Ширину приступног пута, која зависи од намене околних парцела, планираних садржаја, односно од очекиваног интензитета колског и пешачког саобраћаја и меродавног возила, одредити приликом израде пројекта парцелације/препарцелације односно израдом Урбанистичког пројекта.

Могуће пратеће и компатибилне намене површина и објеката саобраћајне инфраструктуре су зелене површине, објекти и мрежа комуналне инфраструктуре.

Зелене површине у регулационом профилу саобраћајница и пешачких стаза уређују се у складу са правилима из поглавља *Општа правила уређења и грађења* и у складу са предеоним карактеристикама. Формирати и одржавати их у што природнијим условима задржавањем постојећег зеленог фонда, аутохтоним врстама и на начин да не угрозе прегледност и саобраћајну сигурност. Забрањено је користити алергене (тополе) и алохтоне врсте (багрем, кисело дрво и сл.).

Део ових површина (посебно у регулационом профилу пешачких стаза) је могуће уредити као одморишта са одговарајућим мобилијаром. Све интервенције у партеру, опрема и мобилијар раде се од природних материјала.

5. ПОВРШИНЕ, ОБЈЕКТИ И МРЕЖА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Водовод

Снабдевање водом подручја обухваћеног планом, као и до сада, вршиће се из „Тарског водовода“, постојећег резервоара „Шљивовица“ и главног доводног цевовода, од резервоара до конзума.

Због предвиђеног развоја подручја потребно је повећати капацитет постројења за прераду сирове воде, како је планирано, на $Q = 80.0 \text{ l/s}$ и доградити, на локацији постојећег резервоара, додатни резервоарски простор.

Уколико буде потребно изградити додатни цевовод, од резервоара до центра потрошње. Запремина резервоара и пречник додатног цевовода одредиће се посебном студијом и пројектом.

У конзумном подручју задржати све цевоводе, минималног пречника $\varnothing 100 \text{ mm}$, под условом да се налазе у регулацији постојећих и планираних саобраћајница.

Приликом изградње нових цевовода водити рачуна да буду у оквиру регулације постојећих и будућих саобраћајница. Минимални пречник нових цевовода мора бити $\varnothing 100 \text{ mm}$, сходно важећим противпожарним прописима. Приликом изградње нових цевовода вршити sukcesивно укидање цевовода који су ван јавних површина и ван регулације саобраћајница. Димензије цевовода биће одређене посебном пројектном документацијом.

Планирану вододводну мрежу, повезати на постојећу, по принципу прстенасте водоводне мреже.

На водоводној мрежи планирати противпожарне надземне хидранте за гашење пожара распоређених на растојању од 80,0 до 150,0 m.

Изградњу водоводне мреже вршити етапно према потреби и развоју комплекса.

Канализација

Изградњом организованог водоснабдевања повећава се и количина отпадних вода што ће угрозити животну средину и постојећа изворишта воде на нижим деловима планине Таре.

Новонастало стање захтева организовано сакупљање, одвођење и пречишћавање санитарних отпадних вода. У свим насељеним деловима комплекса предвиђена је изградња, о оквру јавних површина и регулација саобраћајница, изградња уличних инсталација фекалне канализације.

Обзиром на конфигурацију терена и разуђеност насељених зона, предвиђена је изградња више локалних канализационих система са биолошким уређајима за пречишћавање отпадних вода. Воде морају бити пречишћене до класе водотока у који ће се изливати.

Пречишћене воде могу се упуштати и у повремене водотокове – јаруге.

За све системе треба претходно радити студије да би се дефинисали ближи реципијенти и финансијски оправдала решења.

До изградње организованог система канализације који ће бити предмет посебног планског документа примениће се индивидуална решења као што су типски системи за пречишћавање и прописане водонепропусне септичке јаме.

У случају малих потрошача (викендице, стамбени објекти и др.) за одводњавање отпадних вода предлажу се водонепропусне септичке јаме, једна за сваку парцелу.

Атмосферска канализација

Атмосферске воде са комплекса треба нивелационо и кроз уређење терена одвести у околне потоке, јаруге, долине или зелене површине, отвореним каналима, риголама и каналетама. Пре упуштања у реципијенте воде провести кроз таложнике.

У потоке и реке смеју се директно упуштати само чисте атмосферске воде, и пречишћене отпадне воде до степена класе воде рецепијента.

Чисте воде са кровова упуштати у зелене површине.

Воде са паркинга, бензинских пумпи и саобраћајница прихватити уличном сливницима, са таложником, одвести на сепараторе нафте и нафтних деривата и тек онда упистити у рецепијенте.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Од постојећих инсталација у захвату плана налазе се далековод 10 kV и две трансформаторске станице 10/0,4 kV: „Хотел Тара“ (1x630 kVA) и „Ски лифт“ (1x250 kVA).

Постојећа трансформаторска станица 10/0,4 kV „Хотел Тара“ повезана је са трансформаторским станицама 10/0,4 kV „Бели Бор“ и 10/0,4 kV „Ски лифт“ надземно, далеководом напонског нивоа 10 kV реализованог проводницима одговарајућег попречног пресека. Надземни електроенергетски водови 10 kV изграђени су на бетонским и челично решеткастим стубовима. Постојећи потрошачи повезани су на мрежу електроенергетским водовима напонског нивоа 1 kV, већим делом надземним, а мањим делом подземним водовима. Инсталација јавног осветљења изграђена је за потребе јавних и саобраћајних површина.

Сви постојећи водови и објекти преузети су из важеће планске документације.

Постојећу трансформаторску станицу 10/0,4 kV „Ски лифт“, капацитета 250 kVA, реконструисати тако да јој се повећа капацитет на 630 kVA. У трансформаторској станици „Хотел Тара“ може се уградити трансформатор већег капацитета, уколико се укаже потреба за тим.

За подручје у захвату плана планира се изградња 4 (четири) трансформаторске станице 10/04 kV, капацитета до 2x630(1000) kVA. Планиране трансформаторске станице приказане су на графичком прилогу само шематски, док ће се тачне локације утврдити на терену, у складу са конкретним потребама и динамиком изградње.

Планиране трансформаторске станице 10/04 kV прикључити електроенергетским водовима 10 kV на планирану ТС 35/10 kV „Калуђерске баре“ која се налази ван захвата плана.

Привремено, док се не изгради ТС 35/10 kV „Калуђерске баре“, прикључити планиране трансформаторске станице 10/04 kV на постојећи далековод 10 kV „Бели Бор - Хотел Тара - Ски лифт“, кога треба реконструисати.

Планиране електроенергетске водове извести као подземне, кабловима потребног попречног пресека, а прикључење планираних трансформаторских станица извести по принципу „улаз-излаз“ тј. повезати их у „прстен“. У изузетним случајевима електроенергетске водове 10 kV извести надземно, самоносивим кабловским снопом.

За потребе резервног снабдевања изградити кабловски електроенергетски вод 10kV од Шљивовице до Соколине, којим ће се повезати најближе трансформаторске станице 10/04 kV.

У наредном периоду потребно је извршити реконструкцију дотрајале надземне нисконапонске мреже.

Планиране објекте и мрежу јавног осветљења, прикључити на нисконапонску мрежу подземним кабловима потребног попречног пресека, положеним у ров дубине 0,8м од нивоа тла.

Да би инсталација јавног осветљења била функционалнија и економичнија потребно је светилке са живиним изворима заменити светилкама са савременијим и економичнијим изворима светлости. Препоручује се употреба светилки које емитују светлосни флуks усмерено ка тлу уместо оних које исти емитују у свим правцима.

Правила грађења за електроенергетске објекте

Целокупну електроенергетску мрежу и објекте градити у складу са важећим законима, правилницима, стандардима, техничким прописима, препорукама, нормативима и условима Електродистрибуције и осталих надлежних предузећа.

Трафостанице

Монтажнобетонска трафостаница мора имати најмање два одељења и то:

- одељење за смештај трансформатора
- одељење за смештај развода ниског и високог напона

Свако одељење мора имати независтан приступ споља.

Коте трафостанице морају бити у нивоу околног терена са обезбеђеним приступним путем до најближе јавне саобраћајнице најмање ширине 3,0 m, носивости 5,0t.

Просторија у коју се смешта трафостаница мора испуњавати услове грађења из важећих законских прописа пре свега Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сужбени лист СФРЈ“ бр. 74/1990).

Поред тога морају бити испуњени следећи услови:

Бетонско постоље у одељењу за смештај трансформатора мора да буде конструктивно одвојено од конструкције зграде. Између ослонца темеља трансформатора и трансформатора поставити еластичну подлогу у циљу пресецања акустичних мостова, остварити звучну изолацију просторије у којој је смештен трансформатор. Обезбедити сигурну звучну изолацију просторије за смештај трансформатора и блокирати извор структурног звука дуж бочних ивица просторије за смештај трансформатора на нивоу који задовољава.

Заштиту од недозвољеног електромагнетног зрачења извести према важећим техничким прописима и нормативима.

Пројектом грађевинског дела решити топлотну и звучну изолацију просторије.

Кроз просторије трафостанице не смеју пролазити инсталације водовода, канализације и парног грејања.

Трафостанице градити као издвојене слободностројеће објекте.

Подземни водови

Сви планирани подзмени каблови се полажу у профилима саобраћајних површина према регулационим елементима датим на графичком прилогу.

Дубина полагања планираних каблова је 0,8 m у тротоару, односно 1,4 m испод саобраћајница и паркинг простора у односу на постојеће и планиране нивелационе елементе терена испод кога се полажу.

При затрпавању кабловског рова, изнад кабла, дуж целе трасе, треба да се постави пластична упозоравајућа трака.

Након полагања каблова трасе истих видно обележити.

Међусобно приближавање и укрштање енергетских каблова

На месту укрштања енергетских каблова вертикално растојање мора бити веће од 0,2 m при чему се каблови нижих напона полажу изнад каблова виших напона.

При паралелном вођењу више енергетских каблова хоризонтално растојање мора бити веће од 0,07 m. У истом рову каблови 1 kV и каблови виших напона, међусобно морају бити одвојени низом опека или другим изолационим материјалом.

Приближавање и укрштање енергетских и телекомуникационих каблова

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање (ЈУС Н. Ц0. 101) 0,5 m за каблове 1 kV и 10 kV.

Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде најмање 30⁰, по могућности што ближе 90⁰.

Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла.

Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.

Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.

Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мањем од 0,2 m.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са цевима водовода и канализације

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод водоводних и канализационих цеви.

Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне и канализационе цеви треба да износи најмање 0,4 m за каблове 1 kV и 10 kV.

При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цеви на растојању од најмање 0,3 m за каблове 1 kV и 10 kV.

Уколико не могу да се постигну размаци према горњим тачкама на тим местима енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев.

На местима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цеву, ров се копа ручно (без употребе механизације).

Приближавање и укрштање енергетских каблова са гасоводом

Није дозвољено паралелно полагање енергетских каблова изнад или испод цеви гасовода.

Размак између енергетског кабла и гасовода при укрштању и паралелном вођењу треба да буде најмање 0,8 m.

Размаци могу да се смање до 0,3 m ако се кабл положи у заштитну цев дужине најмање 2,0 m са обе стране места укрштања или целом дужином паралелног вођења.

На местима укрштања цеви гасовода се полажу испод енергетског кабла.

Приближавање енергетских каблова дрворедима

Није дозвољено засађивање растиња изнад подземних водова.

Енергетске кабловске водове треба по правилу положити тако да су од осе дрвореда удаљени најмање 2,0 m.

Изнад подземних водова планирати травњаке или тротоаре поплочане помичним бетонским плочама.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојећа електронска комуникациона мрежа, на самом подручју плана али и у његовој околини, обухвата објекте бежичне, фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети). Кабловска мрежа је највећим делом подземна, а претплатници су преко спољашњих, односно унутрашњих извода, повезани са дистрибутивном мрежом.

У наредном периоду предвиђена је реконструкција, доградња, модернизација и децентрализација телефонске мреже, уз постепено увођење оптичких каблова, као медијума преноса, на свим нивоима.

Систем преноса треба да се одвија преко дигиталних аутоматских телефонских централа довољног капацитета. За свако домаћинство обезбедити по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све пословне кориснике.

Планира се увођење широкопојасних сервиса (Интернет, IP TV, VoIP) за све кориснике на конзумном подручју по прихватљивој цени. Да би се ово омогућило планира се постављање мултисервисних приступних чворова који ће се у мрежу повезати оптичким кабловима. Полагање каблова планира се у путном појасу.

Потребно је проширити постојећу и изградити нову подземну приступну мрежу, што мора да прати реконструкција и проширење транспортне мреже, чиме ће се створити услови за увођење и ширење модерних технологија и сервиса.

Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније у складу са плановима развоја мобилних телекомуникација, омогућиће се експанзија овог система на целом планском подручју. Стратегијом предузећа „Телеком Србија“, до 2035. године предвиђа се увођење 5Г технологије и њених мрежних архитектура, што ће омогућити повезивање широког спектра апликација, остваривање велике брзине преноса података уз веома мало кашњење и ултра високу поузданост.

Кабловски дистрибутивни систем (КДС) развијати према плановима и техничким решењима овлашћених оператора у складу са законском регулативом која дефинише ову област. Планиране водове за потребе КДС изградити у коридору планираних и постојећих телекомуникационих водова и канализације. Планиране водове КДС полагати подземно у рову потребних димензија.

Правила грађења за телекомуникационе објекте

Целокупну телекомуникациону (ТК) мрежу и објекте градити у складу са важећим законима, правилницима, стандардима, техничким прописима, препорукама, нормативима и условима надлежних предузећа.

ТК мрежу градити надземно, у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу.

ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина, а изузетно у коловозу - код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација.

На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев).

При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90° .

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање (ЈУС Н. ЦО. 101) 0,5 m за каблове 1 kV и 10 kV.

Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде најмање 30° , по могућности што ближе 90° .

Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла.

Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.

Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.

Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2 m.

Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,8 m.

На делу трасе оптичких каблова која је заједничка за са кабловима месне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 m.

Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30° .

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 m.

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30° .

Постављање објеката мобилне телефоније је могуће свуда где се процени да постоји реална потреба за овим објектима, а у складу са Законом о телекомуникацијама, Закону о планирању и изградњи и свим подзаконским актима који проистичу из ових закона.

Кабловски дистрибутивни систем (КДС) развијати према захтеваним потребама у складу са Законом о телекомуникацијама, Закону о планирању и изградњи и свим подзаконским актима који проистичу из ових закона.

Водове кабловског дистрибутивног система полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора. Дозвољено је паралелно вођење као и укрштање са осталим комуналним инсталацијама на растојањима која захтевају технички прописи. Каблови

могу да се полажу и испод зелених површина. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблови се обавезно полажу кроз кабловску канализацију.

ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Гасоводна инфраструктура

На подручју у обухвату Плана не постоји изграђена гасоводна мрежа и објекти. Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Тара“ није планирана изградња термоенергетске инфраструктуре. Уколико у будућности дође до могуће гасификације тог подручја, за потребе гасификације потенцијалних потрошача оставља се могућност изградње дистрибутивне гасне мреже од полиетиленских цеви максималног радног притиска (MOP) 4 bar. Од ове мреже ће се градити прикључци до мерно-регулационих станица, регулационих станица и мерних сетова планираних објеката тако да сваки објекат има посебно мерење потрошње гаса. Гасоводна мрежа ће се градити према инвестиционом програму надлежног дистрибутивног предузећа.

Обновљиви извори енергије

Обновљиве изворе енергије могуће је користити за грејање и хлађење простора (топлотне пумпе уз коришћење геотермалне енергије) и грејање санитарне воде (соларни колектори и топлотне пумпе). Котларнице као енергент могу користити биомасу, односно зелени отпад. Соларна енергија се уз соларне колекторе може користити и за производњу електричне енергије, коришћењем соларних тј. фото-напонских панела (у даљем тексту: PV панел). Приликом постављања PV панела тежити јужној оријентацији, са уважавањем оптималног нагибног угла PV панела на месечном и годишњем нивоу за одговарајућу географску ширину уз примену оптималних одстојања између редова PV панела ради уважавања ефекта сенки. Постављање низова соларних панела треба да буде пројектовано тако да минимално утиче на спољашњи изглед објекта, односно да не нарушава архитектонске и визуелне захтеве за објекат и околину. Постављањем соларних панела интегритет крова и кровне конструкције не сме бити угрожен. Низови соларних панела морају бити довољно удаљени од ивица крова, тако да не ометају одвођење атмосферских вода, нити приступ ради редовног одржавања крова.

Законом о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, број 72/2009, 81/2009, 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон и 9/2020, 52/2021) соларни колектори који се не прикључују на електродистрибутивну мрежу дефинисани су као објекти за које није потребно прибављати акт надлежног органа за градњу.

Системе који користе обновљиве изворе енергије градити у складу са прописима који се односе на ову врсту објеката и инсталација, и препорукама произвођача опреме.

Није дозвољено постављање и изградња соларних електрана и ветропаркова у обухвату Плана

2.3.3. ПОСЕБНА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

- Становање (рурално, стално и повремено);
- Становање у функцији туризма;
- Угоститељство и туризам;
- Комерцијалне делатности, услуге;
- Спорт и рекреација.
-

1. СТАНОВАЊЕ (РУРАЛНО, СТАЛНО И ПОВРЕМЕНО)

РУРАЛНО СТАНОВАЊЕ

У оквиру површина намене становање нове парцеле руралног становања (нова пољопривредна домаћинства) је могуће је организовати само у Подцелинама 3.2 и 4.2 које су морфолошки и просторно издвојене у односу на остале целине Плана.

Сва постојећа пољопривредна домаћинства се задржавају.

Основна намена

Рурално становање чине пољопривредна домаћинства, са стамбеним и помоћним објектима и деловима парцела које су економског карактера.

Стамбени објекти могу имати максимално 2 стана. Могућа је изградња више објеката на парцели.

Стамбено двориште је део парцеле према јавној саобраћајници на коме је дозвољена изградња објекта за становање и помоћних објеката у функцији становања. Оно садржи: објекте за становање и помоћне објекте уз стамбени објекат (летња кухиња, гаража, остава, надстрешница и слично).

Дозвољена је организација пољопривредне производње на нивоу окућнице са садржајима повртарства и воћарства.

Економско двориште садржи економске и помоћне објекте (објекти за смештај стоке и магацин хране, објекти за прераду пољопривредних производа, објекти за складиштење пољопривредних производа, као и гараже или надстрешнице за пољопривредну механизацију, машине и возила, испусти за стоку, ђубришта). Неопходно је обезбедити колски приступ економском дворишту ширине минимум 2,5 m

Компатибилна намена

Осим примарне намене пољопривредног домаћинства на парцелама могу бити заступљене и друге компатибилне намене:

- услужно и производно занатство, угоститељство, туристичке услуге (смештајни капацитети: соба/стан/кућа за издавање, пансион) у сеоском домаћинству, мањи производни и пословни објекти из домена прераде пољопривредних и шумских производа, одрживог коришћења природних ресурса, столарске радионице, занати и слично, под условом да немају негативни утицај на животну средину;
- површине и објекти јавне намене;
- БРГП компатибилне намене може бити мах 60% укупне БРГП на парцели.

Правила парцелације:

- минимална површина новоформиране парцеле 1000,0 m²
- ширина фронта парцеле – минимум 15,0 m.

Спратност (висина) објекта

- максимално П+Пк ;
- помоћни објекти –приземље (П), максимална висина венца 3 m, максимална висина слемена 6 m.

Индекс заузетости

- за грађ. парцеле површине до 3000,0 m² максимални индекс заузетости је 20%, а у целинама 3 и 6 максимални индекс заузетости је 15%;
- за грађ. парцеле површине 3000,0 m² и преко 3000,0 m² максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 600,0 m², а у целинама 3 и 6 максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 450,0 m².

Положај објекта на парцели

- Растојање слободностојећег објекта на делу бочног дворишта и линије суседне грађевинске парцеле је 2,5 m. За изграђене објекте чије је растојање до границе суседне парцеле мање од претходно утврђених вредности, у случају реконструкције, доградње и надградње не могу се на суседним странама предвиђати отвори за осветљавање стамбених просторија.
- Минимална међусобна удаљеност стамбених објеката на истој грађевинској парцели, или на суседним парцелама, износи 4,0 m. Слободностојећи стамбени

објекат не може заклањати директно осунчање другом стамбеном објекту више од половине трајања директног осунчања. Међусобна удаљеност објеката на парцели је 4,0 m. За изграђене објекте који су међусобно удаљени мање од 3,0 m не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија.

Положај помоћних и економских објеката:

- Положај, габарит и локација економског објекта мора бити прилагођена просторним могућностима економског дворишта, уз обезбеђен лак приступ и везу са другим објектима и добру организацију економског простора.
- растојања за нове помоћне и економске објекте у односу на границу суседне парцеле када се економски објекти и економско двориште суседних парцела, непосредно додирују, износи најмање 1,5 m;
- када се економско двориште једне парцеле непосредно наслања на стамбено двориште друге парцеле (за нове објекте), растојања за нове помоћне и економске објекте у односу на границу суседне парцеле је најмање 3,0 m,
- међусобна удаљеност објеката износи: од стамбеног објекта до сточне стаје, најмање 15,0 m, од стамбеног објекта до ђубришта најмање 20,0 m;
- друга међусобна растојања економских и помоћних објеката зависе од облика организације економског дворишта, уз услов да прљави објекти буду оријентисани тако да доминантни ветрови дувају од чистих објеката;
- ако је економско двориште испред стамбеног дворишта, уз јавни пут, утврђено растојање између грађевинске и регулационе линије се повећава за мин 3,0 m зеленог заштитног појаса.

Зелене површине

- минимум зелених површина у директном контакту са тлом је 50% површине парцеле.

Типологија објеката

- слободностојећи; објекти на парцели се могу формирати као објекти у низу или прекинутом низу.

Паркирање

- на припадајућој парцели;
- норматив 1 стан /1ПМ, за компатибилне намене према нормативу у складу са врстом делатности.

Ограђивање

- дозвољено је ограђивање парцеле. Парцела се може преграђивати према функционалним целинама (стамбени део и окућница, економски приступ и економски део парцеле). Висина унутрашње оградe не сме бити већа од висине спољне оградe парцеле. Ограде се раде се према општим правилима уређења и грађења.

Посебна правила

За парцеле чија је површина већа од 2500 m² обавезна је израда урбанистичког пројекта.

СТАНОВАЊЕ (СТАЛНО И ПОВРЕМЕНО)

Стално и повремено становање могуће је организовати на свим површинама намене становање у укупном обухвату Плана.

основна намена:

- становање, стамбени објекат може имати максимум две стамбене јединице.

компатибилне намене:

- туризам (соба/стан/ кућа за издавање, пансион);
- на парцелама већим од 1000,0 m² - спортско рекреативни садржаји и услужне делатности;
- површине и објекти јавне намене
- компатибилна намена може бити заступљена са max 60% укупне БРГП површине свих објеката на парцели.

Дозвољена је организација пољопривредне производње на нивоу окућнице са садржајима повртарства и воћарства.

Правила парцелације:

- минимална површина новоформиране грађевинске парцеле је 600,0 m²
- ширина фронта парцеле – минимум 12,0 m.

Спратност (висина) објекта

- максимално П+Пк

Индекс заузетости

- максимални индекс заузетости је 20%, а у целинама 3 и 6 максимални индекс заузетости је 15%;
- за грађ. парцеле површине 2000,0 m² и преко 2000,0 m² максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 400,0 m², а у целинама 3 и 6 максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 300,0 m².

Зелене површине

- минимум зелених површина у директном контакту са тлом је 60% површине парцеле

Типологија објекта

- слободностојећи;

Други објекат на парцели, помоћни објекат

- Није дозвољена изградња помоћних објеката, помоћне просторије се реализују у оквиру објекта основне или пратеће намене;
- На парцелама већим од 1000,0 m² дозвољена је изградња другог објекта основне или компатибилне намене.

Положај објекта на парцели

- Минимално удаљење од бочних и задње границе парцеле је 2,5 m.
- Међусобна удаљеност објеката на истој парцели је мин 4,0 m

Паркирање

- на припадајућој парцели;
- норматив 1 стан /1ПМ, за компатибилне намене према врсти делатности.

Ограђивање

- дозвољено је ограђивање парцеле према општим правилима.

Посебна правила

- На постојећим катастарским парцелама или парцелама насталим препарцелацијом због планираних површина јавне намене, чија је површина мања од минимално прописане овим правилима, а не мања од 300 m² може се утврдити изградња слободностојећег стамбеног објекта спратности П+Пк индекса заузетости максимум 15%;
- За парцеле чија је површина већа од 2500 m² обавезна је израда урбанистичког пројекта.

2. СТАНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ТУРИЗМА

Основна намена

Становање се може организовати као пољопривредно домаћинство и као стално и повремено становање.

Планиране врсте туристичког смештаја обухватају: сеоско туристичко домаћинство и домаћу радиност (соба/стан/кућа за издавање, етно објекат), пансион, етно насеље -хотелско насеље у форми села са планинским кућама, одмаралиште.

Заступљеност површина становања и услуга туризма може бити у свим односима, тј. становање или туризам могу бити и једина и доминантна намена на парцели.

Компатибилна намена

- Компатибилна намена: спорт и рекреација (у објекту или на парцели), трговина, занатске и друге услуге, јавне намене (здравство, образовање, култура и др.), угоститељство и сл. Компатибилна намена може бити заступљена са мах 50% укупне БРГП површине свих објеката на парцели.

Правила парцелације

- Минимална површина новоформиране грађевинске парцеле је 800,0 m² а за сеоско домаћинство 1200,0 m².
- Ширина фронта парцеле – минимум 15,0 m.

Спратност (висина) објекта

- максимална спратност П+Пк, а за централне објекте етно хотелског насеља и одмаралишта П+1+Пк;
- помоћни објекат – максимална спратност П (сеоска домаћинства).

Индекс узетости

- максимални индекс узетости је 25%, за етно насеље -хотелско насеље и одмаралиште максимални индекс узетости је 30%;
- максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 1200,0 m².

Зелене површине

- минимум зелених површина у директном контакту са тлом је 50% површине парцеле.

Типологија објекта

- слободностојећи; помоћни објекти у оквиру окућнице се могу формирати као објекти у низу или прекинутом низу.

Други објекат на парцели, помоћни објекат

- На једној грађевинској парцели може се градити више објеката;
- Није дозвољена изградња помоћних објеката (помоћне просторије се реализују у оквиру објеката основне или компатибилне намене) сем кад је становање организовано као сеоско домаћинство.

Положај објеката на парцели

- Минимално удаљење од бочних и задње границе парцеле је 2,5 m.
- Међусобна удаљеност објеката на истој парцели је мин 4,0 m

Паркирање

- на припадајућој парцели;
- норматив 1 стан /1ПМ; за остале и компатибилне намене према нормативима у складу са врстом делатности и Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник Републике Србије“, бр. 22/2015) и Правилником о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Службени гласник Републике Србије“, бр. 83/2016 и 30/2017).

Ограђивање

- дозвољено је ограђивање парцеле према општим правилима.

Посебна правила

- На постојећим катастарским парцелама или парцелама насталим препарцелацијом због планираних површина јавне намене, чија је површина мања од минимално прописане овим правилима, а не мања од 300 m², може се утврдити изградња слободностојећег стамбеног објекта спратности П+Пк индекса узетости максимум 15%;
- За парцеле чија је површина већа од 2500 m² обавезна је израда урбанистичког пројекта;
- За изградњу етно насеља -хотелског насеља у форми села са планинским кућама и одмаралишта обавезна је израда урбанистичког пројекта.

3. УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ

Хотел "Тара", изграђен 1936. године као санаторијум за плућне болести и сада је у потпуно девастираном стању.

- Дозвољена је доградња, реконструкција, санација и адаптација постојећег објекта без промене висине објекта;
- Висина доградње/изградње не сме бити већа од висине постојећег објекта;
- Максимални индекс узетости је 20%;
- Сви наведени радови се изводе тако да се сачува аутентичност архитектуре

- постојећег објекта.
- Намена објекта: угоститељство и туризам – хотел. Компатибилне намене: спорт и рекреација, компатибилне услуге и садржаји остале или јавне намене, објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.
- Могућа је изградња објеката партерног уређења (надстрешница), терена за спорт и рекреацију, претежно на природној подлози;
- Није дозвољена изградња помоћних објеката, помоћне просторије се реализују у оквиру основног објекта;
- Наведеним интервенцијама не сме се угрозити пејзажне одлике локације;
- Паркирање на парцели, капацитет према категорији објекта;
- Парцела се не ограђује;
- Обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

4. КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ, УСЛУГЕ

Основна намена

- комерцијано услужне делатности према потребама становника и посетилаца (трговина, угоститељство, занаско услужне намене, одморишта, банке и сл).

Компатибилна намена

- јавне намене као јавна или комерцијална делатност (култура, пошта, здравство, социјална заштита, спорт и рекреација, образовање и сл.), објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- туризам (апартмански, пансионски смештај, хостел).
- заступљеност површина основне и компатибилне намене може бити у свим односима, тј. основна или компатибилна намена могу бити и једина и доминантна намена на парцели.

Није дозвољена намена становање.

Правила парцелације

- Минимална површина новоформиране грађевинске парцеле је 600,0 m², а са компатибилном наменом туризам 1200,0 m²;
- Ширина фронта парцеле – минимум 12,0 m.

Спратност (висина) објекта

- максимално П+Пк;

Индекс зуетости

- максимални индекс заузетости је 30%;
- за грађ. парцеле површине преко 3000,0 m² максимална бруто грађевинска површина габарита свих објеката на парцели је 750,0 m².

Зелене површине

- минимум зелених површина у директном контакту са тлом је 40% површине парцеле.

Типологија објекта

- слободностојећи; објекти на парцели се могу формирати као објекти у низу или прекинутом низу.

Други објекат на парцели, помоћни објекат

- Није дозвољена изградња помоћних објеката, помоћне просторије се реализују у оквиру објекта основне или компатибилне намене;
- Дозвољена је изградња више објеката на парцели.

Положај објекта на парцели

- Минимално удаљење од бочних и задње границе парцеле је 3,0 m.
- Међусобна удаљеност објеката на истој парцели је ½ висине вишег објекта а мин 4,0 m

Паркирање

- на припадајућој парцели;
- на 80 m² корисног простора /1ПМ за услужно – трговинске делатности;
- за остале и компатибилне намене према нормативу за одређену делатност.

Ограђивање

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедоносних разлога.

Посебна правила

- На постојећим катастарским парцелама или парцелама насталим препарцелацијом због планираних површина јавне намене, чија је површина мања од минимално прописане овим правилима, а не мања од 300 m², може се утврдити изградња слободностојећег објекта спратности П+Пк индекса заузетости максимум 20%.
- За парцеле чија је површина већа од 2500 m² обавезна је израда урбанистичког пројекта.

5. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

На површини око 1,20 ha у целини 5, на кп.бр. 1954 КО Мала Река.

Терени, полигони, игралишта, стазе спорта рекреације и игре се уређују без промене конфигурације терена, на природној подлози. Простор се планира и уређује без изградње објеката. Пратеће и компатибилне намене и објекти се планирају као самостални или у оквиру других објеката у обухвату контактне зоне *становање у функцији туризма* са којом ова зона Спорта и рекреације чини целину. Дозвољено постављање надстрешница у функцији одмора, рекреације и игре деце (максимална површина надстрешнице је 40,0 m²) партерног мобилијара и опреме у зони контакта са шумским комплексом. Елементи партера и опреме раде се од природних материјала максимално уклопљени у амбијент и контекст а према општим условима обликовања (традиционалне форме) за ово подручје.

Простор шетним, рекреативним и другим стазама повезати са наменама у окружењу.

Саобраћајни приступ обезбедити преко површине *становање у функцији туризма* у оквиру које се и формира паркинг за ову намену.

Посебни услови:

За обухват Спорт и рекреација, комплекс 3, ради се Урбанистички пројекат. Урбанистички пројекат се може радити јединствено за обухват намене Спорт и рекреација и становање у функцији туризма са којим чини функционалну целину уз могућност дефинисања другачије просторне расподеле намена у односу на решење дато овим Планом (према програму и пројекту) уз обавезу поштовање заступљености површина планираних намена утврђених овим Планом.

2.3.4. ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Земљиште ван грађевинског подручја обухвата природно зеленило: шуме и пољопривредно земљиште - пашњаци и ливаде. Основни принцип је очување и унапређење природног, аутентичног и карактеристичног зеленила као захтев очувања природног и културног предела и биодиверзитета.

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште је земљиште које се користи за пољопривредну производњу – баште, воћњаке, пашњаке и ливаде. Очување ливада и пашњака врши се настојањем да се ови простори редовно одржавају – испашом и косидбом као и уклањањем вегетације која је из екосистемских разлога непожељна на одређеним локалитетима (углавном се ради о инвазивним и алергеним врстама, али и свим осталим, уколико се утврди оправданост ограничавања ширења шумских комплекса).

Није дозвољена изградња на пољопривредном земљишту осим објеката инфраструктуре и саобраћајница уз услове и сагласност надлежних институција. На површинама под пашњацима и ливадама могуће је организовање рекреативних активности уз употребу природних материјала без интервенција на терену које доводе до промена природних карактеристика земљишта (стазе на природној подлози са природно уређеним одмориштима у оквиру групација високог и жбунастог зеленила; у зимском периоду - санкалиште, рекреативне ски стазе и сл. са довођењем терена у претходно стање по завршетку сезоне).

Шумско земљиште

Шумско земљиште јесте земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним законом. Општи принципи заштите шума односе се на одрживо коришћење шума и унапређење статуса шума и шумског земљишта. Све интервенције у оквиру шума и шумског земљишта морају бити усклађени са планом и програмом развоја Националног парка „Тара“.

На шумском земљишту је забрањена изградња. Дозвољена је изузетно изградња:

- објеката у функцији шумске привреде и ловства, објеката за одржавање и експлоатацију шума (шумске куће);
- објеката у функцији рекреације;
- објеката инфраструктуре и саобраћајница (приступни и шумски путеви, уређене стазе за кретање у природи).

Изградња отворених садржаја у функцији рекреације на шумском земљишту (шумске пешачке или трим-стазе; видиковци, пунктови за одмор, настрешнице максималне површине до 40,0 m²) могу се реализовати директно на основу одредби овог Плана, уколико такви објекти не захтевају посебне инфраструктурне услове. Објекти се изводе употребом природних материјала (дрво, камен, шиндра) и традиционалних форми уз максимално задржавање постојећег зеленила на парцели

Правила грађена на парцелама некатегорисаних путева изван грађевинског подручја

Парцеле некатегорисаних путева могу се користити као шумски путеви или пешачке стазе. Шумске путеве планирати и уредити у складу са Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018-др. закон). Пешачке стазе уредити као маркиране стазе, без асфалтног или бетонског застора, поплочане дрвеним елементима или каменом, усклађено са природним амбијентом, а осим маркације уређене дрвеним информативним таблама .

2.4 РЕГУЛАЦИЈА, ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ, ПОДЕЛА ПОВРШИНА НАМЕНЕ

Регулација: Регулациону матрицу чине делови граница постојећих парцела саобраћајница и карактеристични профили саобраћајница са њиховим осовинама. Осим регулационим линијама, граничне линије између земљишта јавне и остале намене одређене су координатама детаљних тачака (1-7), постојећим катастарским међама и преломним тачкама катастарских парцела. Наведени елементи који су садржани на графичком прилогу чине јединствену регулациону базу. Регулационе осовине саобраћајница у обухвату плана, одређене су пројектованим координатама темених и осовинских тачака. Полупречници заобљења профила саобраћајница у раскрсницама, као и списак координата свих карактеристичних тачака, њихов опис и полупречници заобљења хоризонталних кривина по осовини, дати су у графичком прилогу.

Грађевинске линије: Грађевинске линије одређене у континуитету постојеће грађевинске линије односно изграђеним објектима.

Подела површина на јавне и остале намене: Подела површина на остале и јавне намене, урађена је на основу плана намене површина. Дефинисање граничних линија између осталих и јавних намена односно између различитих јавних намена извршено је поклапањем са границама катастарских парцела и линијама разграничења дефинисаних аналитички координатама преломних тачака, према графичком прилогу.

Графички прилог 5.1, 5.2 План регулације, грађевинских линија и границе земљишта јавне намене P=1:2500

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

3.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заједно са припремањем концепта за израду Плана почиње процес еколошке валоризације и заштите овог простора према важећој законској регулативи. Овај процес обухвата спровођење процедуре доношења Одлуке о изради стратешке процене утицаја плана генералне регулације на животну средину (Одлука о изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица на Тари („Сл. Лист општине Бајина Башта“, бр. 3/2021) којом се верификује општи режим коришћења и заштите простора.

Концепт заштите и унапређења животне средине, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања.

Мере заштите ваздуха

Контролу квалитета и степен загађености ваздуха на подручју плана пратити систематски и спроводити мере поштовањем Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр.36/2009, 10/2013, 26/2021) и Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр.11/2010).

Опште мере које је неопходно спровести су:

- озелењавањем зона и локација са евидентираним утицајем аерозагађења (у зони утицаја фреквентних саобраћајница);
- у зонама становања и пословања преорјентација на енергенте који су еколошки прихватљиви, коришћењем обновљивих извора енергије (поред биомасе, соларна енергија, енергија земље);
- очување свих постојећих зелених површина, а посебно шумских комплекса ради проветравања и очувања чистог ваздуха, формирање додатних заштитних појасева зеленила који су вишеспратни;
- едукација становништва о значају очувања квалитета ваздуха и мерама које то доприносе;
- санацијом и рекултивацијом свих простора који то захтевају.

Мере заштите вода

У складу са Законом о водама („Сл.гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др.закон) неопходно је обезбедити интегрално управљање водом и водним ресурсима (земљиштем и објектима), као и интегралну заштиту вода и заштиту од вода.

Опште мере заштите и одрживо коришћење вода засниваће се на:

- спречавању свих облика загађења вода директног и индиректног;
- одржавању и обезбеђењу оптималног еколошког протока у функцији очувања и заштите водених заједница и квалитета воде;
- спречавање каптирања извора и захватања вода мимо процене и услова службе заштите;
- заштити и очувању водног земљишта и приобалних екосистема.

У циљу заштите вода, потребно је спровести следеће мере:

- Све активности (производне, прерађивачке технологије) које могу да утичу на промену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима, морају бити ван предметног обухвата;
- Спровести забрану испуштања загађених и отпадних вода у површинске воде и земљиште, обавезним каналисањем фекалних вода и изградњом нове атмосферске канализације у зонама саобраћајница и паркиралишта;
- У циљу заштите вода од фекалног загађења до реализације обједињених фекалних колектора, обавезно је фекалне воде прикупљати у водонепропусне септичке јаме, на безбедан начин;
- Изградњу саобраћајних површина вршити са водонепропусним материјалима отпорним на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима ће се спречити одливање воде са саобраћајаних површина на околно земљиште приликом њиховог

- одржавања или за време падавина;
- Одржавање отпадних вода туристичких локалитета и центара решавати преко уређаја за биолошко пречишћавање или бетонским водонепропусним септичким јамама које ће се периодично празнити цистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације;
- Завраћа одлагања отпада свих врста у оквиру плана, односно санација дивљих депонија и комплетна рекултивација земљишта;
- Стална контрола квалитета вода у водотоковима Националног парка, је обавезна активност у оквиру мониторинг мреже заштићеног природног добра;
- Обавезна је заштита извора и изворишта водоснабдевања уз успостављање и поштовање зона санитарне заштите;
- Начин експлоатације и коришћење вода (изворишта) усагласити са дозвољеним капацитетима како би се спречило ремећење еколошке равнотеже уз обавезну процену могућих утицаја и услове надлежног органа.

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта у складу са Законом о заштити земљишта („Сл.гласник РС“, бр. 112/2015) подразумева одрживо коришћење земљишта као ресурса, ограничавање ширења грађевинског земљишта, заштите од загађења и деструкције, као и санацију (чишћење) и рекултивацију девастираних локација. Све планиране мере заштите вода односе се и на заштиту земљишта. Заштита земљишта подразумева и друге активности:

- забрану неконтролисаног депоновања свих врста отпада, ван за то предвиђених локација;
- чишћење свих локација на којима је непрописно депонован отпад, санација и рекултивација простора;
- забрану отицања било каквих отпадних вода директно или индиректно у/на земљиште;
- ограничавање неконтролисаног и непотребног отварања вегетацијског склопа;
- унапређење деградираних терена – еродираних терена, клизишта (кроз техничку и биолошку санацију и рекултивацију) и других терена који су контаминирани хемијским или другим загађујућим супстанцама;
- забрана градње (ширења грађевинског подручја) ван за то дефинисаних локација овим планом.

Мере заштита од буке и вибрација

С обзиром да планско подручје карактерише изразито низак ниво буке и вибрација, не прописују се посебне планске мере, изузев уобичајених планских мера и препорука за смањење буке и вибрација (подизање појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама, првенствено дуж пута, применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља).

У циљу заштите од буке и вибрација, а према Закону о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр.96/2021) и Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, број 75/2010), потребно је спроводити следеће мере:

- на самом извору буке: техничко - технолошким решењима на уређајима који производе буку, као и учесталом строгом техничком контролом рада моторних возила и применом важећих прописа;
- приликом изградње саобраћајница користити материјале који апсорбују буку;
- на путу од извора буке до пријемника: подизањем заштитних баријера око извора буке – подизањем високог зеленила уз саобраћајнице и секундарне колске пролазе до висине од минимум 1,5 m у комбинацији са средње високим зеленим аутохтоним растињем;
- на месту пријема звука: ефикасним архитектонским и грађевинским решењима (правилном локацијом извора буке, добрим избором грађевинских материјала слабе звучне проводљивости као и оних који имају повећану апсорпцију звука; при

пројектовању објеката спровести одређивање правилног распореда просторија, као и увођење боље звучне изолације при пројектовању и градњи стамбених објеката а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990);

- вршити редовни мониторинг буке у зонама у којима је евидентирана повећана појава буке и у зонама где се то очекује, поштовати савремене стандарде заштите од буке при пројектовању инфраструктуре (пре свега саобраћајница), као и при извођењу радова у случајевима када се очекује настајање прекомерне буке.

Заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Заштита од зрачења спроводиће се уз примену законских и подзаконских мера заштите којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејства зрачења која потичу од јонизујућих и нејонизујућих извора и отклањају последица емисија које извори зрачења емитују или могу да емитују.

Заштита од јонизујућег зрачења

- На планском подручју нема постојећих нити је дозвољено постављање нових извора јонизујућег зрачења.

Заштита од нејонизујућег зрачења (нискофреквентно и високофреквентно подручје)

За објекте трафостаница и преносне мреже који представљају изворе нејонизујућег зрачења нискофреквентног електромагнетног поља од посебног интереса, као и изворе високофреквентног електромагнетног поља треба обезбедити да у зонама повећане осетљивости буду испоштована базична ограничења изложености становништва, електричним, магнетским и електромагнетским пољима, према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, број 104/2009), а нарочито:

- одговарајућим техничким и оперативним мерама обезбедити да нивои излагања становништва нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, и то: вредност јачине електричног поља (E) не прелази 2 kV/m, а вредност густине магнетског флукса (B) не прелази 40 μT;
- трафостанице планирати као издвојене слободностојеће објекте.

Приликом постављања објеката трафо станица и уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније, поштовати прописана удаљења.

Мера заштите од нејонизујућег зрачења је да се приликом планирања и реализације обезбеде одстојања у складу са законским прописима, унутар којих није дозвољено планирање и изградња објеката за дужи боравак људи, тј. не планирати намене попут становања, спорта, рекреације, јавних установа социјалне и здравствене заштите и сличних делатности које подразумевају дужи боравак људи.

Припрема за изградњу, постављање и употребу нових извора нејонизујућег зрачења, односно реконструкцију постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

- прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања грађевинске дозволе за нову изградњу, односно постављање и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Ради заштите од нејонизујућег зрачења у високофреквентном подручју није дозвољено планирање и постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима дечјих вртића, школа и простора дечијих игралишта.

Минимална потребна удаљеност базних станица мобилне телефоније од објеката дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта, односно ивице парцеле дечијег вртића и дечијих игралишта, не може бити мања од 50,0 m.

Антенски системи базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости, могу се постављати на стамбеним и другим објектима на антенским стубовима под условом да:

- висинска разлика између базе антене и тла износи најмање 15,0 m;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу износи најмање 30,0m;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбених објеката у окружењу може бити мања од 30,0 m, искључиво када је висинска разлика између базне антене и кровне површине објекта у окружењу износи најмање 10,0 m.

При избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:

- могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператера, грађевинама попут димњака топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и сл.;
- неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавања просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и слично.

Инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу за заштиту животне средине који ће утврдити потребу израде Студије о процени утицаја.

Управљање отпадом

Управљање отпадом заснива се на поштовање одредби и принципа у складу са Законом о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр.36/2009, 88/2010, 35/2023), Програмом управљања отпадом у РС (за период 2012-2031. године) и Локалним планом управљања отпадом општине Бајна Башта 2014-2024 („Сл.лист општине Бајна Башта“, бр.1/2015), као и Општинском одлуком о отпаду општине Бајна Башта.

Према пореклу - месту, тј. извору настајања, у оквиру обухвата, генеришу се следеће категорије отпада:

- *Отпаци са јавних површина*, настају на јавним површинама (саобраћајницама) двориштима, парковима. Ови отпаци могу бити биљног (грање и лишће, трава, папир, отпаци од хране, животињски остаци) или амбалажног порекла (лименке, пластичне боце);
- *Отпад из домаћинства – комунални отпад*, који настају у кућама и пословним просторијама (угоститељски и туристички објекти). Ови отпаци су, највећим делом, отпад од прераде и конзумирања хране (тзв. „органски“ или „мокри“ отпад) и отпад од амбалаже робе широке потрошње (тзв. „суви“ отпад);
- *Комерцијални отпад* је отпад који настаје у привредним субјектима, институцијама и другим организацијама, које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;

Индустријски отпад се у оквиру предметног обухвата не генерише.

Остали отпаци, настају као резултат различитих људских активности или специфичних делатности. У оквиру планског обухвата ловачко удружење се бави узгојем фазана и фазанске дивљачи, при чему се генерише отпад специфичног порекла (органски отпад животињског порекла, стајњак, и сл).

Основни концепт управљања отпадом је:

- превенција и смањење стварања и настајања отпада минимизирањем укупних количина отпада;
- решавање проблема комуналног отпада на извору, месту настајања, увођење шема раздвојеног сакупљања отпада на локацијама (према стандардима ЈКП за јавне

- просторе, места окупљања, објекте и површине друге намене - спорт, туризам, становање, пословање);
- чишћење свих деградираних простора под сметлиштима и спровођење мера санације и рекултивације и спречавање било какве могућности ширења отпада ван објектата, односно судова који су предвиђени за сакупљање отпада;
 - постављање судова (канти и контејнера) и кеса за одвојено сакупљање отпада и увођење савремене специјализоване опреме за транспорт;
 - успостављање мониторинга и система контроле стања у области управљања отпадом.

Зелени отпад са јавних зелених површина, ЈКП транспортује на депонију Дубоко ради даљег третмана-компостирања. У функцији коришћења отпада као сировине, неопходно је предвидети (у складу са Актом и програмом управљача Националног парка) локације за контролисано генерисање биљног отпада према степену продукције (са могућношћу производње компоста) који би имао тржишну вредност и/или би се користио за локалне потребе; такође својстава зеленог отпада омогућавају и коришћење истог у енергетске сврхе у локаним домаћинствима.

На микролокацијама отпад се прикупља путем корпи за отпатке које се постављају на местима фреквентнијег кретања и окупљања у складу са типом корпи које се користе у Националном парку „Тара“. Одвожење отпада обавља се преко надлежног комуналног предузећа. Стандард за сакупљање комуналног отпада, су контејнери запремине 1100 литара, 5-8 m³ за мокри отпад или канте од 80-250 l, односно пластичне кесе за суви инертан отпад (за папир, стаклу, пластику, метал и сл.). Локације нових судова за смеће уз новопланиране објекте утврдити кроз израду урбанистичко-техничких услова, а на основу санитарно-хигијенских прописа, и заштитити их од атмосферских падавина и ветра, тако што ће бити смештени у нишама ограђеним зеленилом.

Неопходно је обезбедити на свим локацијама директан и неометан прилаз за комунална возила и раднике комуналног предузећа, при чему ручно гурање контејнера не сме бити дуже од 15 m, по равној подлози (без степеника). Подлога за смештај посуда мора бити бетон, асфалт, бехатон плоче. Димензије подлоге за један контејнер од 1100 l је: 1,5 x1,2 m.

Комунални и комерцијални отпад допремљен од стране ЈКП на привремену претоварну станицу, према начину сакупљања који је прописан овом одлуком, транспортује се на Регионалну санитарну депонију Дубоко у Ужицу.

До доношења одговарајућих планских аката и обезбеђења локације за постављање хладњаче, нешкодљиво уклањање лешева животиња и других споредних производа животињског порекла врши се убацивањем у јаму-гробницу, ископану на депонији Дубоко. Лешеве животиња са јавних површина ЈКП сакуља и одлаже у јаму-гробницу, по налогу надлежне инспекције.

Опасан отпад се одвојено прикупља и уступа Овлашћеном оператеру који даље третира и транспортује отпад у складу са прописима. Привремено складиштење опасног отпада организовати у оквиру радних површина постојећих и новопланираних објектата (у посебним магацинским просторима, изолованим од радног особља, у херметички затвореним бурадима), а њихов даљи транспорт ће вршити искључиво правна и физичка лица овлашћена за поступање са овим врстом отпада (у складу са одредбама Правилника о начину складиштењу, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 95/2024).

Грађевински отпад настао од грађења и рушења мора бити третиран у складу са Одлуком о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада („Сл. лист општине Бајна Башта“, бр 2/2010 и 6/2011). У складу са чланом 6. Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/2023 и 94/2023 – испр.), произвођач отпада од грађења и рушења дужан је да сачини план управљања отпадом од грађења и рушења, прибави сагласност на План управљања отпадом и

организује његово спровођење, ако се радови раде на објекту који је категорије Б, В и Г. Отпадом од грађења и рушења управља се у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2006, 95/2018 – др. закон и 35/2023) и Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/2023 и 94/2023 – испр.).

3.2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Увидом у ППППН утврђено је да у обухвату предметног Плана нема евидентираних-валоризованих објеката градитељског наслеђа, односно споменика културе и не постоји евидентирана археолошка налазишта.

Општи услови за целокупан простор Плана:

"Ако се у току извођења радова наиђе на археолошко налазиште или археолошке предмете извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен".

(члан 109. Закон о културним добарима „Сл. гласник РС“, бр. 71/1994, 52/2011-др.закони, 99/2011 - др.закон, 6/2020 - др.закон, 35/2021 - др.закон и 129/2021 - др.закон).

3.3. ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ПРЕДЕОНИХ ЕЛЕМЕНАТА

Заштита природних добара, биодиверзитета и предела

Обухват Плана налази се у границама Националног парка „Тара“, које припада еколошки значајном подручју Тара, у оквиру режима III степена заштите природе.

„Локалитети у режиму III степена заштите

Локалитети у режиму III степена заштите су сви локалитети ван зона I и II степена заштите То су површине планиране за шумарство, пољопривреду, активни развој туризма, рекреацију и спорт, инфраструктурну изградњу објеката, као и друге делатности.

У режиму III степена заштите утврђује се селективно и ограничено коришћење природних богатстава и контролисана интервенције и активности у простору усклађене са функцијама заштићеног природног добра или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становање укључујући и туристичку изградњу.

У режиму III степена заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу.

Услови и мере заштите и коришћења простора локалитета у режиму III степена

Режим заштите III степена - проактивна заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним и/или екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја.

У режиму заштите III степена заштите забрањене су активности на:

- *изградњи рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса;*
- *уношењу инвазивних алохтоних врста;*
- *образовању депонија.*

Режим заштите III степена ограничава: изградњу других индустријских и енергетских објеката, асфалтних база, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурних објеката, складишта индустријске робе и грађевинског материјала, викендица, експлоатацију и примарну прераду минералних сировина, образовање објеката за управљање отпадом, изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја, лов и риболов, формирање шумских и пољопривредних монокултура, примену хемијских средстава и друге радове и активности који могу

имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.“ (извод из Просторног плана подручја посебне намене „Национални парк Тара“)

У северном и североисточном делу планског обухвата, граница предметног плана се граничи са границом режима заштите II степена. Услови и мере заштите природних вредности и предела у оквиру Националног парка „Тара“, прописане су Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Тара“, ("Сл. гласник РС", бр. 44/2020). У оквиру концепта заштите природе односно подручја од посебне важности за заштиту природе (ASCI) предметно подручје се налази у оквиру еколошко значајног подручја „Тара“, као и у оквиру PCEMERALD еколошке мреже „Тара“, са класификационим кодом RS0000009, међународно значајног подручја за птице (IBA TARA, IBA CODE: IBA026SRB значајног подручја за птице (Important Bird Areas-IBA)), међународно значајног подручја за биљке (Important Plant Areas-IPA) Тара и значајног подручја за осоліке муве - PHA "Тара" (Prime Hoverfly Area).

Подручје у III степену заштите су површине планиране за шумарство, пољопривреду, активни развој туризма, рекреацију и спорт, инфраструктурну изградњу објеката, као и друге активности. У режиму III степена заштите утврђује се селективно и ограничено коришћење природних богатстава и контролисане интервенције и активности у простору усклађене са функцијама заштићеног природног добра или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становање укључујући и туристичку изградњу. Остале мере заштите **природних вредности** предметног обухвата односе се на следеће:

- све активности морају бити усмерене на заштиту природе у оквиру Националног парка "Тара", у складу са зоном заштите;
- очување шумских површина и шумских аутохтоних врста, групе стабала, појединачних стабала, живица, међа и шибљака;
- обавезно је очување природне геометрије површина под шумом у зонама заштите;
- реализација свих пројеката и инфраструктурних система могућа је уз максимално очување шума и шумских екосистема; није дозвољена фрагментација шумских комплекса;
- обавезно је формирање еколошких мостова (прелаза) ради одржавања слободног кретања фауне у оквиру станишта; избећи сваки вид вештачких препрека и баријера на уоченим путањама кретања;
- пејзажно уређење локација у комплексима аутохтоних шума мора бити усаглашено са условима аутохтоне вегетације; уношење алохтоних врста мора бити усаглашено са условима Националног парка;
- очување и одржавање физичке структуре обала водотокова у што природнијем стању, избежавати зацевљење водотокова и одстранити евентуалне цевасте приступе;
- у складу са постојећим сазнањима о потребама и заштити птица предметног подручја, формирати нише, коморе и конзоле за птице;
- с обзиром да се предметни обухват граничи са утврђениом стаништем за дивље животиње (медвед) обезбедити локације – места за прихват и прихрањивање дивљих животиња;
- у зонама контакта са зелећем (где се очекују кретања дивљих животиња) као и у зонама устаљених кретања у оквиру самог обухвата, нису дозвољени саджаји који продукују буку и интензивну светлост.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког и минералшко-петрографског порекла за које се претпоставља да има својства природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту природе и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, природно добро не оштети и да се чува на месту и положају у коме је нађено.

Заштита природних вредности у функцији заштите биодиверзитета подразумева низ мера које се односе на заштиту постојећих станишта, њихових просторних граница и свих

унутрашњих генетичких структура. У оквиру систематске заштите и очувања станишта и ареала дивљих врста планине Таре, у складу са постојећом законском регулативом из области заштите природе (Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016 и 95/2018 – др.закон и његовим подзаконским актима као и Правилником о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 71/10) предвиђене су мере заштите дивљих животиња приликом дефинисања пројектних задатака за изградњу саобраћајница, односно дефинисање конкретних решења за изградњу еколошких прелаза у виду надземних и подземних прелаза и пејзажних мостова.

У циљу очувања **предеоних карактеристика** неопходно је спровести следеће мере:

- Карактер предела и пејзажа морају задржати аутохтони идентитет Националног парка „Тара“;
- Уређење и оплемењивање еколошки остеливог простора засновати на максималном очувању аутохтоности предеоних целина;
- Пејзажно повезати постојеће фрагменте у зонама планираних функција и садржаја;
- Пејзажна пунитација групе стабала, солитарних стабала, украсног шибља (аутохтоних пре свега) дозвољена је у зонама спортско-рекреативних и смештајних капацитета;
- Извршити пејзажно обликовање продора, потеза и просека за потребе инфраструктурног опремања;
- Ветробрано и снегобрано зеленило као и заштитне појасеве пејзажно обликовати избором врста садног материјала;
- Обавезно пејзажно уређење индивидуалних парцела са највећим учешћем травних површина, солитарних стабала или групација и партерним уређењем без ограђивања;
- Микролокације објеката у оквиру парцела одабирати тако да се максимално избегава земљиште обрасло шумсков вегетацијом,
- При избору локације за изградњу објеката предност дати просторима који су заклоњени и који нису сагледиви са истакнутих видиковаца и доминантних тачака у простору;
- Забрањено је крчење шуме, сеча стабала или било који вид уклањања високог зеленила на рачун било какве изградње или ширења пољопривредних површина, ван за то предвиђених овим планом,
- Прибавити сагласност ЈП „Национални парк Тара“ за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације svelo на најмању могућу меру, чему мора претходити валоризацију свих зелених површина са циљем очувања вредних елемената и њихове заштите и унашређења;
- Инфраструктурно опремање мора бити у складу са високим еколошким стандардима и условима надлежних комуналних организација,
- Начином изградње објеката обезбедити да се заузима што мањи простор и минимално утиче на промену карактера природне средине;
- При избору локације за изградњу објеката предност дати просторима који су заклоњени и који нису сагледиви са истакнутих видиковаца и доминантних тачака у простору,
- Архитектура објеката треба да тежи стварању јединственог архитектонског и ликовног израза препознатљивог кроз форме које проитичу из архитектонског наслеђа подручја и традиционалне градње кроз коришћење природних материјала (камен, дрво),
- При планирању просторних садржаја тежити униформним решењима за све за које је то могуће урадити (изглед клупа, надстрешница и сл.).

3.4 ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ ВЕЋИХ НЕСРЕЋА

Заштита од елементарних непогода и других несрећа

Смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама представља национални и локални приоритет.

Заштита је регулисана Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) и Законом о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, бр. 135/2004 и 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др.закон и 43/2011 УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018-др.закон и 94/2024-др.закон). На основу Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама јединица локалне самоуправе израђује **Процену ризика од катастрофа** и на основу ње **План смањења ризика од катастрофа** као и **План заштите и спасавања**.

Заштита од удеса

Систем заштите и спасавања људи, материјалних и природних добара и животне средине од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа - удеса и катастрофа, последица тероризма, ратних и других већих несрећа регулисан је у оквиру Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018).

Опасност од хемиског удеса није изражена јер је у оквиру предметног обухвата забрањена изградња пројеката који могу изазвати хемијски удес.

На планском подручју нису регистрована, нити се планирају SEVESO постројења.

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр.87/2018) су регулисане надлежности државних органа, аутономних покрајина, јединица локалне самоуправе и учешће полиције и Војске Србије у заштити и спасавању; права и дужности грађана, привредних друштава, других правних лица и предузетника у вези са ванредним ситуацијама; организација и делатност цивилне заштите на заштити, спасавању и отклањању последица елементарних непогода и других несрећа, финансирање, инспекцијски надзор, међународна сарадња и друга питања од значаја за организовање и функционисање система заштите и спасавања.

Проблематика предметног захвата указује да се на локацији и у окружењу могу десити:

- акцидентне ситуације у саобраћају и пратећим функцијама;
- пожар;
- природне непогоде.

Саобраћај

Узрочници акцидента могу бити:

- људски фактор (непажљива вожња и непоштовање саобраћајних прописа);
- неисправност возила;
- разни природни фактори који могу оштетити инсталације (ерозија, клизишта, корозија, влага, прашина...);
- елементарне непогоде.

У случају акцидента најчешће долази до просипања нафтних деривата из резервоара возила и до загађивања околног земљишта, а кроз земљиште и подземних и површинских вода, као и уништавања биљног света.

Основне мере за спречавање и ограничавање акцидентних ситуација у домену саобраћаја произилазе из спровођења позитивне законске регулативе.

Заштита од пожара

Заштита од пожара регулисана је Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009, 20/2015, 87/20108 и 87/2018-др. закони). Основни циљ прописаних мера заштите од пожара јесте заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине.

Да би се обезбедила заштита људских живота, шумског фонда, материјалних добара, и животне средине од пожара, потребно је спровести адекватне мере заштите службе

обавештења и узбуњивања. Мере противпожарне заштите спроводити у складу са елаборатом противпожарне заштите за подручје Националног парка „Тара“.

С обзиром да подручје Националног парка „Тара“ обилује шумама, као и да је изградња концентрисана у Планском подручју које је у непосредној близини шумских комплекса, а с обзиром на планове за активирање планског подручја и околних шумских комплекса за туризам и рекерацију, у наредном периоду, ради спречавања настанка и ширења пожара потребно је предузети следеће мере у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009, 20/2015 и 87/2018):

- Обезбедити прописане удаљености између зона предвиђених за туристичке, стамбене и друге објекте;
- Предвидети прописана растојања између објеката и инсталација: електро и ЕК инсталација, водовода и канализације;
- Приликом реализације или реконструкције стамбених улица треба предвидети спољну-уличну хидрантску мрежу (са одговарајућим бројем надземних и подземних хидраната) и одговарајућа места за захват воде ватрогасним возилима на отвореним просторима (резервоари и сл) са капацитетима који ће обезбедити довољне количине воде за гашење пожара;
- Предвидети ширине и носивости путева који ће да омогуће приступ ватрогасном возилу и његово маневрисање приликом гашења пожара, у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист“ бр. 8/1995);
- У шумама треба доследно и на читавој шумској површини увести уобичајене превентивне мере које су и законска обавеза радне организације која газдује шумама. Планирање и одржавање шумских путева такође представља важну меру у заштити од пожара. Такође, треба плански предвидети и сачувати енклаве пашњака између комплекса шума који представљају баријеру у ширењу пожара.

Поред наведеног, да би се обезбедила заштита од пожара потребно је примењивати следеће смернице:

- при изградњи објеката поштовати важеће прописе противпожарне заштите;
- правилним размештајем објеката на прописаним одстојањима од суседних објеката смањити опасност преношења пожара;
- правилном диспозицијом објеката у односу на саобраћајнице обезбедити несметан приступ противпожарних возила;
- омогућити правовремен и несметан приступ ватрогасних возила до објеката;
- лако запаљиве и експлозивне материје складиштити и чувати под законом прописаним условима, уз одговарајућу сагласност надлежних органа на планиране мере заштите од пожара;
- за шумска земљишта одредити противпожарне трасе са планираним противпожарним баријерама;
- у склопу изградње мреже водоводних инсталација реализовати противпожарне хидранте;
- обезбедити капацитет градске водоводне мреже који обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара.

Заштита тла од ерозије, клизања и нестабилности

С обзиром да Планско подручје спада у терене које карактерише слаба ерозија и стабилност тла, опште мере заштите од ерозије прописане у ППППН НП „Тара“ биолошке и техничке радове на површинама угроженим ерозијом, треба спроводити према распореду приоритета који се утврђују на основу Плана за проглашење ерозионих подручја. Такође, низ мера прописан наведеним Планом у погледу заштите пољопривредног и шумског земљишта ће се континуирано спроводити како на Планском подручју, тако и његовој околини како би се очувала стабилност терена.

За потребе израде Плана није рађен Елаборат о инжењерскогеолошким карактеристикама терена.

Заштита од земљотреса

Подручје Плана припада зони са могућношћу појаве земљотреса од 7° MCS. Низом мера заштите потребно је превасходно код планирања и организације простора превентивно смањити ризик од сеизмичких разарања, и то:

- Код пројектовања објеката и извођења радова поштовати све прописе за сеизмичку зону очекивања земљотреса од 7° MCS, или оног степена сеизмичности за који се посебним сеизмичким истраживањима утврди да је меродаван;
- Поштовати регулације саобраћајница и међусобно удаљење објеката;
- Посебно обезбедити грађевине чија је функција нарочито важна у периоду после евентуалних сеизмичких потреса;
- Сви инфраструктурни системи су веома подложни повредљивости код сеизмичких потреса, па је сходно томе обавезно поштовати све прописе и стандарде из ове области како би се обезбедила несметана комуникација и неопходно снабдевање становништва у случају оштећења.

Природне непогоде

Заштита од елементарних непогода је организован систем заштите, спасавања људи, материјалних добара и животне средине, као и отклањања последица елементарних непогода, а регулисана је Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018).

У складу са интегралним управљањем елементарним непогодама, циљеви су:

- очување и унапређење заштите од елементарних непогода;
- спровођење мера превенције, приправности и одговора на елементарне непогоде, на свим нивоима (од предузећа до Републике Србије);
- институционално, организационо и кадровско јачање система заштите од елементарних непогода и формирање регионалног система заштите.

Концепција заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од елементарних непогода. Системом превентивних, организационих и других мера и инструмената, интервенише се у циљу спречавања настанка ризика од елементарних непогода, односно смањивања последица на прихватљив ниво.

Мере заштите од удара јачих ветрова треба да буду пре свега превентивне јер од њиховог правилног и благовременог извршавања зависиће и ефикасност оперативних мера:

- грађевинско-техничке мере се заснивају на елементима ојачања било при доградњи старих објеката или изградњи нових;
- дендролошке мере се састоје у засађивању високог зеленила које представља баријеру ветру и у знатној мери смањује његову јачину, снагу и брзину;
- потребно је поштовати прописе о слободним коридорима испод електроводова;
- ради превенције деловати кроз службу обавештења и отклањати настале последице (уклањање срушених стабала, камења, и др.).

Одбрана од *града* оствариваће се мрежом противградних објеката, као делом противградне одбране шире територије.

Систем одбране од штетних последица *атмосферских падавина, мраза и поледице*, неопходно је развијати у регионалним и локалним условима. Ово се пре свега односи на повећање поузданости рада инфраструктурних система и одржавања саобраћајница. Борба против снега и поледице се одвија у оквиру редовних осматрања, мерења метеоролошких параметара и проглашавања одговарајућег степена приправности, у циљу да надлежне службе благовремено приступе акцији чишћења саобраћајница и других површина и објеката.

Заштита од удара грома треба да се обезбеди изградњом громобранске инсталације која ће бити правилно распоређена и правилно уземљена. Уколико на територији обухваћеној планом постоје радиоактивни громобрани, неопходно их је уклонити - заменити.

Заштита од биљних и животињских штеточина спроводиће се у оквиру мера газдовања шумским, ловним и риболовним основама, сагласно прописима од заштите од штеточина, и на начин да не остави негативне последице на биљни и животињски свет. Надлежни органи обезбедиће, у сарадњи и у договору са корисницима подручја, а у складу са прописима, сваку у оквиру својих овлашћења:

- праћење стања и организовану заштиту од биљних и животињских штеточина шума, пашњака, ливада и других пољопривредних површина и др. Уз примену контролисаних механичких, биолошких и других мера, које нису у супротности са мерама заштите природе и животне средине и неће оставити негативне последице на становништво;
- организовање локалне службе цивилне заштите за праћење стања, остваривање превентивних мера и преузимање активности заштите од елементарних непогода и ратних разарања, повезане са ватрогасном и здравственом службом, полицијом и другим службама на нивоу општине Бајна Башта и суседних општина и шумских газдинстава које би јој давале материјалну, кадровску и техничку подршку.

3.4. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД РАТНИХ ДЕЈСТАВА

Према достављеним условима, а у складу са тачкама 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану земље („Сл. гласник РС“, бр. 85/2015), за израду Плана генералне регулације Подручја Рачанска Шљивовица на Тари нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране.

Обавезна је примена мера заштите и спасавања становништва и материјалних добара од ратних дејстава. Зонирање територије по степенима угрожености и заштите, врши се у складу са местом и улогом које поједини делови подручја имају, као и у складу са Процентом угрожености и могућности за заштиту и спасавање, коју врши Одељење за ванредне ситуације. Изградња објеката и уличне мреже (у циљу обезбеђења прилаза објектима у ванредним ситуацијама и несметаног функционисања цивилне заштите у случају опасности од ратних разарања), као и заштита становништва и материјалних добара, спроводи се у складу са одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018).

4. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

План генералне регулације представља основ за издавање Информације о локацији и Локацијских услова, као и израду докумената просторног и урбанистичког планирања у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС РС, 132/2014, 145/2014 и 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023).

Израда Урбанистичко техничких докумената

- **Урбанистички пројекти** раде се у складу са обавезама датим кроз правила уређења и грађења за одређене зоне и намене, а по правилу за јавне намене на овим Планом регулисаним површинама у складу са нормативима и прописима за одговарајућу јавну намену.

Урбанистички пројекат се ради идејним решењем објеката и партера и озелењавања.

Урбанистичким пројектом се може утврдити фазна реализација изградње и уређења по функционалним целинама, уз обезбеђење минималног степена комуналне опремљености, капацитета паркирања и услова и мера заштите у првој фази.

(графички прилог бр. 9 Спровођење Плана)

- **Пројекти парцелације и препарцелације** као и **Геодетски елаборат** исправке граница суседних парцела и спајање суседних парцела истог власника, израђиваће се на основу елемената овог Плана, а у складу са Законом о планирању и изградњи.

Директно спровођење Плана на основу правила уређења, правила и мера заштите, и правила грађења овог Плана:

Директно спровођење Плана врши се издавањем Локацијских услова (у складу са Законом о планирању и изградњи), на основу правила уређења, правила и мера заштите и правила грађења овог Плана. Директно спровођење Плана је могуће вршити, уколико је локација уређена и регулисана, тј. има обезбеђен минимални степен комуналне опремљености дефинисан овим Планом.

При спровођењу Плана, све конфликтне ситуације настале као последица неслагања између подлоге на којој је рађен План и ситуације на терену, решавати у складу са позитивном законском регулативом.

Могућа је промена расподеле елемената саобраћајнице и инфраструктуре у оквиру регулационог профила дефинисаног планом. Дозвољена су одступања од Планом дефинисаних кота ради усаглашавања са постојећим стањем

Спровођење Плана обухвата и:

- трајно праћење проблема заштите, уређења и развоја планског простора и редовно извештавање локалне самоуправе;
- дефинисање развојних пројеката ради конкурисања код домаћих и иностраних фондова;
- покретање иницијативе за измену и допуну Плана, према потреби.

Доношењем Плана генералне регулације подручја Рачанска шљивовица на Тари престаје да важи План генералне регулације подручја Рачанска шљивовица на Тари („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 2/2007).

Саставни део Плана су следећи **графички прилози**:

1.	Катастарска и ортофото подлога са границом обухвата плана	1: 5000
2.1.	Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.1 - Посебна намена простора	1: 25000
2.2.	Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.2а - Саобраћајна инфраструктура	1: 25000
2.3.	Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.2б – хидротехничка, електроенергетска инфраструктура и електронске комуникације	1: 25000
2.4.	Извод из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка "Тара". реферална карта бр.3 – Заштита животне средине и природних и културних добара	1: 25000
3.0	Постојећи начин коришћења простора	1: 5000
4.1	Планирана претежна намена површина	1: 5000
4.2	Подела простора у обухвату Плана на целине и подцелине	1: 5000
5.1	План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене	1: 2500
5.2	План регулације, грађевинских линија и земљишта јавне намене	1: 2500
5.3	Површине и објекти јавне намене, списак парцела за јавне намене	1: 5000
6.	Саобраћајна инфраструктура	1: 5000
7.	Хидротехничка инфраструктура	1: 5000
8.	Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура	1: 5000
9.	Спровођење Плана	1: 5000

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ